

LONDONAS NUSILEIDO' BET DAR NEPAKANKAMAI

Čemberleno "Derybos" Su Sovietais Pradedą Pykinti Visus Agresijos Priešininkus

LONDONAS, Geg. 18. — Anglijos kabinetas užgry "naują" pasiūlymą Sovietams kas liečia sudarymą bendro fronto prieš agresiją, bet Sovietų atstovas Maiskis pareiškė, kad tas naujas pasiūlymas Sovietams nepriimtinas.

Sako tas naujas Čemberleno pasiūlymas jau pripažįsta abišališką savitarpinę pagalbą iš principo. Taipgi pasižada garantuoti vakarinę Sovietų rubežių pasiskant už gynimą ir Baltijos valstybių, įskaitant ir Lietuvą. Kas liečia Rytų pusę, pasiūlymas užtyli.

Tačiau jis griežtai atsako nuo abišališkos savitarpinės pagalbos sutarties tarp Sovietų Sąjungos, Anglijos ir Francijos.

Kitais žodžiais sakant, šiame Anglijos pasiūlyme skritumas tik tas, kad Anglija išreiškia sutikimą stoti ir už Baltijos valstybių gynimą nuo agresijos, ko Sovietai reikalauja.

O kas liečia pažadus padėti Sovietams gintis Vakaruose, tai tame nieko naujo, nes Sovietų ru bežius Vakaruose su agresoriais nesirubežiuoja. Gynimas Lenkijos, Rumunijos ir Baltijos valstybių patiems anglams ir francizams yra svarbus.

Bet be sutarties pažadai yra menkos vertės. Antra, net ne duodama pažado padėti Sovietams gintis Rytuose, jei Japonija stotų Vokietijai ir Italijai į talką.

Tokiais Čemberleno valdžios išsiskindėjimais nuo taip reikalingos savitarpinės pagalbos sutarties su Sovietais pradeda pikintis ne tik francūzai ir kiti, bet ir patys anglai.

Vokietija su Italija Rengias Pasirašyt Militarinę Sutartį

BERLYNAS, Geguzės 18. — Romos-Berlyno ašis pradėjo vesti "kolonialio solidarumo" politiką ir rengtis prie pasirašymo militarinės sutarties.

Musolinio ir Hitlerio atstovai užvakar susirinko Viehno į konvenciją, kurioje nagrinėjo Vokietijos ir Italijos padidinimo klausimą, o Hitleris su Musolinio, solidarizuodami tai konvencijai, apžiūrino Francijos parubežio miestelius.

Musolinio delegacija jau nurodė Hitlerio delegacijai, kad Musolinis suteiks pilną kooperaciją reichui, jo kovoje už atgavimą prarastų kolonijų. "Italija kolonijų klausimu maršuos šale Vokietijos," pareiškė Musolinio kabineto direktorius Mariengazzi. Jam atsakė nazų kolonialės asociacijos pirmininkas generolas Franz von Epp, kad kolonialiai reikalavimai bus iškelti galimai metų laikotarpyje, ar dešimtmečio laikotarpyje. Prie to Epp priminė, kad klaida manyti, jog Hitleris yra nedraugingas Anglijai.

Vokietijos-Italijos militarinė sutartis, kuri ideologiškai pradėjo reikštis prieš porą savaitių, gal bus pasirašyta pirmadienį.

OSHAWOS POLICIJA PASKELBĖ KARĄ PAVIENIAMS BEDARBIAMS

OSHAWA, Ont. — Šio miesto policija, gavus įsakymą iš miesto majoro, 24 pavienius bedarbius iš miesto namo išmetė ir suvarė į parką.

Gdytojai juos apžiūrėję surado, kad daugelio sveikata dėl išbadėjimo labai prastam stovy.

Valdžia atsako juos maitinti arba duoti darbą su alga.

Manoma, Kad Lakūnas Backman Yra Žuves

STOCKHOLM, Švedija, Geg. 18. — Čia yra manoma, kad švedas lakūnas Carl Backman, kurs užvakar pasikėlė iš Botwoodo aerodromo, Newfoundlando, bus jau žuves Atlanto vandenyje.

Jo oriais galėjo paimti tik 184 galionus gazolino, todėl negalėjo iki šiam laikui ore išsilaikyti.

Kadangi jo orlais neturėjo radio transmieterio, jis negalėjo perduoti žinių apie savo padėtį.

Backman skraidyti išmoko 1927 metais St. Louis lakūnų mokykloje, kurios mokytoju buvo Lindberghas.

Ukrainai Nacionalistai Žada Kovoti Prieš Nazius

VARSUVA. — "Geriau gyvenime kartu su lenkais, negu tapime Vokietijos protektoriatu — kas reikštų pavergimą," pareiškė ukrainų nacionalistų grupės vadas, Vladimiras Celevičius, Lenkijos parlamente.

Toks pareiškimas rodo, kad Lenkijos ukrainai nacionalistai pradėjo keisti savo pažiūras link Lenkijos. Per paskutinius kelis metus nacionalistiniai nusistatę Lenkijos ukrainai turėjo gaudžius santykius su Vokietijos naziais, bet naziams užkus ant Rusijos vengrus ir pastariesiems panaikinus ukrainiečių nacionalistų judėjimą, nacionalistiniai nusistatę Lenkijos ukrainai pradėjo keisti savo pažiūras.

Naziai Nepristato Mašinų Lenkams

VARSUVA, Geg. 18. — Jeigu Vokietija greitai laiku nepristatys Lenkijai geras laikas atgal užsakytų mašinų, Lenkija sulaukys visą savo eksportą Vokietijon.

Lenkija agrikulturnes prekes į Vokietiją jau išgabeno, o Vokietija kaip atlyginimą už šias prekes turėjo atsitiuti mašinų, bet dar vis neatsiunčia.

Sako naziai siūlo tokias prekes, kokių lenkams nereikia.

Gazeta Polska nurodo, kad nėra naudos teikti Vokietijai dovanas pavidale eksportuojamų produktų, už kurias Vokietija negali užmokėti Lenkijai reikalingomis prekėmis.

Anglijos karalius Jurgis VI ir karalienė Elizabetha, kurie pribuvo į Kanadą aplankymui didesnių Kanados miestų. Iš Kanados vyks į Suvienytas Valstijas. Tai pirmą sykį Kanados istorijoje Anglijos karalius lanko Kanadą.

Karalius ir Karalienė Pradėjo Maršrutą Po Kanadą

KVEBEKAS, Geguzės 18. — Pirmą kartą Angliškoji pora vakar išlipo ant Kanados žemės ir pradėjo maršrutą, kuris užsitęs visą mėnesį.

Karalius Jurgis VI ir karalienė Elizabetha išlipo iš laivo Empress of Australia toj vietoj, kur prieš 180 metų anglų karininkas Volfas išlaipino savo ekspediciją, kuri sumušė francūzus Abraomo lygumoj ir užėmė stiprią Kvebeko tvirtovę.

Karalių su karaliene patiko Kanados vyriausybė su ministru pirmininku Mackenzie King priešakyje ir 250,000 žmonių minia, kuri apgulys aukštuosius Švento Lauryno upės krantus ir garsiąją mūsų vietą francūziškai šaukė "Lai gyvuoja karalius."

Iš laivo išlipo karališkoji pora apžiūrėjo Kvebeko miestą, priėmė parodą, aplankė parlamentą, apžiūrėjo 23,000 vaikų parodą ir šiandien rytą išvažiavo į Montrealą.

Montrealė taipgi rengiamas didžiulis paradas. Manoma, kad atvykęs iš kitur didelis skaičius žmonių šiandien Montrealo gyventojų skaičių padvigubino.

Iš Montrealo karalius su karaliene važiuos į Ottawą, Kingstoną ir pirmadienį bus Toronte. Čia irgi ruošiamas iškilmingas karalius priėmimas.

Karališko Vizito Pasekmės Montreale

MONTREAL, Geguzės 18. — Šiandien, kuomet Anglijos karalius su karaliene pervažiuos per šį didmiestį 23 mylias kelionės, policijos numatymu atsitikės sekanti dalykai:

Paklys mažiausia 600 vaikų, nežiūrint to, kad tėvų prižiūrimi ar neprižiūrimi vaikai turės tam tikrus ženklukus. Apalps virš šimto moterų ir 50 vyrų. Apalpusius gelbės 36 pirmosios pagalbos stotys, kurios jau turi pasiruošę pakankamai uostomos druskos. Mažiausia 300 motoristų, užmiršdami apie karalių paliks savo automobilius ant gatvių, kuriomis važiuos karalius. Tie automobiliai bus atplėšti, nuvilkti į šalį ir už juos teks automobilistams užsimokėti po 10 dolerių.

Tramvajai, autobusai padarys puikų biznį. Jie jau iki šiol pervežė 100,000 pasažierių karalius ir karalienės keliu ir paėmė po pusę dolerio. Manoma, kad šio metropolio ribose šiandien randsi pusantro milijono žmonių, tai yra skaičius, kokio Montrealas niekad nematė.

Ir Bedarbiai Žada Rengti Demonstraciją

TORONTO, Ont. — Pavieniai Toronto bedarbiai kreipiasi į visas organizacijas ir bažnyčias, kad paremtų jų masinę demonstraciją Queens parke, ant rytojaus po karalius vizito.

Nekurios bažnyčios jau priėmė rezolucijas, remiančias tokią bedarbių demonstraciją.

"Delegacijos savo darbą jau atliko," pareiškė kunigas Frank. "Mes šitą klausimą turime dramatiškai taip, kad valdžios pamatytų, jog jei nori egzistuoti, jos privalo susirūpinti ir bedarbių likimu."

Pavienių bedarbių padėtis labai kritiška.

GYDYTOJAS SAKO PAŠALPA NEUŽTEKINA

TORONTO, Ont. — Gydytojas F. F. Tisdall nurodė, kad šeimynai iš penkių per savaitę maistui turi išleisti mažiausia \$8.00. Tuo tarpu Toronte pašalpos šeimynai iš 5 duodama \$6.30.

Dr. Tisdall sako pašalpa turi būti padidinta.

SUGAVO "MIRTIMI BUČIUOJANČIA" MOTERĮ

NEW YORK, Geg. 10. — Policija šiandien suareštavo Filadelfijoj žudytojų ir apdrautų paėmė jų gaujoje daug veikusių Rožę Cariną, kuri buvo praminta "mirtimi bučiuojančia moterim."

Audėjų CIO Unija -- Didžiausia Amerikoj

PHILADELPHIA, Pa. — Jungtinė Audėjų Unija ir Audyklų Darbininkų Organizavimo Komitetas iš pradžios laikė atskirus suvažiavimus, bet pagal rezolucijas, priimtas abiejuose suvažiavimuose, greitai apvienijosi.

CIO unijų vyriausiasis vadas John L. Lewis, pirmininkas Jungtinės Mainierių Unijos, savo kalboje tvirtino, kad CIO Audėjų-Verpėjų Unija bus didžiausia unijinė organizacija šalia Mainierių Unijos.

Audėjų-Verpėjų delegatai išskardžiais šauksmais ir dainomis sveikino J. L. Lewisą ir Sidney Hillmaną, pirmininką Audyklų Darbininkų Organizavimo Komiteto, prezidentą Amalgameitų Siuvėjų Unijos. Čia paaiškėjo, kad Amalgameitų Unija jau visu milijonu dolerių parėmė organizavimąsi didžiųjų inžinierių CIO unijų.

Jungtinės Valstijos Įsakė Laivynui Panaudot Ginklus Prieš Japonus, Jeigu Reikės

WASHINGTON, Geg. 18. — Jungtinių Valstijų karo laivyno vadovybė įsakė Kinijos vandenyse esančiam japonų laivynui panaudoti prieš japonus ginklus, jeigu prisieis reikalas ginti Kulangsu tarptautinę koloniją.

SHANGHAI, Geguzės 18. — Britanijos, Francijos ir Jungtinių Valstijų karo laivai šiandien išlaipino prie Amoy uosto esančioje Kulangsu tarptautinėje kolonijoje 135 jūrininkus, kurie pradėjo saugoti tarptautinius interesus nuo japonų. Jiems padeda septyni karo laivai: Francijos — vienas, Anglijos — keturi ir Jungtinių Valstijų — 2.

Japonai, pamatę vakarinių valstijų bendrą akciją, pradėjo ištraukti iš Kulangsu kolonijos savo kariuomenę, ten įsiveržusių prieš keletą savaitių. Tačiau japonai, nepasitenkinę vakarų valstybių žygiais, manoma, parodys savo akciją.

JAPONAI ŽIURI Į DRAUGUS

TOKIO, Geguzės 18. — Šiandien laukiama prasidedant agitacijos už Japonijos militarinę vienybę su Vokietija ir Italija. Mat Jungtinių Valstijų valdžia atmetė Japonijos reikalavimus, reikalaujančius Shanghaius tarptautinės kolonijos statuto griežto pakeitimo. Todel Japonija pradėjo žūrėti į Europos fašistinius draugus.

HITLERIS NESKELBS KARO DEL DANCIGO

PARYŽIUS, Geg. 18. — Aukštieji diplomatiniai sluoksniai teigia, kad Hitleris davęs Musolinui galutiną pažadą, kad Dancigo problema rišdamas ginklo nesims.

Romos diplomatiniai rateliai vakar painformavo United Press agentūrą, kad Musolinis sutikęs pasirašyti naująją Italijos-Vokietijos militarinę sutartį su sąlyga, kad Vokietija išrūš skirtumų su Lenkija be karo. Hitleris taip pat reikalavęs Musolinio be karo išspręsti Italijos-Francijos ginčus.

ČEKAI "SUOKALBIAUJA" PRIEŠ HITLERĮ

LONDONAS, Geguzės 18. — Daily Herald Varšuvos korespondentas praneša, kad Bohemijoj ir Moravijoj įvyko visa eilė neramumų.

Vienas pranešimas sako, kad naziai suareštavo ir išsiuntė į Vokietijos koncentracijos stovyklą pasišymėjusį Pragos advokatą Sekaniną ir tris kitus, buvusius Čekoslovakijos parlamento atstovus. Naziai teisinasi, kad areštuoti čekai buvo padarę "suokalbj ant Hitlerio gyvybės."

Palestinoj Prasidėjo Didelis Sukilimas

JERUZALĖ, Geguzės 18. — Sukilimai, streikai, padėgimai, sobotažai ir kiti pasipriešinimo veiksmai apėmė beveik visą Palestiną ir iššaukė Anglijos kariuomenę akcijon.

Apskaičiuojama, kad visoj Palestinoj šiandien demonstravo apie 175,000 žydų ir griežtai protestavo prieš Anglijos nutarimą paversti Palestiną arabų nepriklausoma valstybe, o žydų valstybę įsteigti Britų Guanoj.

Sukilusių žmonių minia šturmavo ir nuginklavo Tel-Avivo miesto angliškas sargybas. Susirėmime sužeisti 25 asmenys. Jeruzalėj minia bombomis apmėtė angliškas įstaigas ir sudegino imigracijos būstinę. Tel-Avive, Jeruzalėj ir kituose miestuose prasidėjo generalis streikas. Zydai prisiegiu, kad neapleis, o kovos už savo naująją tėvynę. Daugelis angliškų šeimų jau bėga iš Palestinos.

Arabai rodo didelį džiaugsmą. Daugelis arabų šeimų susirinko ties kalėjimais ir laukia išėjimo savo giminių, nes anglai viršūninkai, remdamiesi Anglijos planu, įsakė paliuosuoti politinius kalinius. Tačiau Anglijos planu nepatenkinti nei arabų viršūninkai.

Lietuvos raitelių žvalgų būrys.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS
DRAUGIJOS. IŠEINA DU KARTUS Į SAVAITĘ.

Prenumeratos, Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Visur kitur
metams \$3.60; pusei metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIŲ BALSAS

P. O. Station C, Box 1012, Toronto 3, Ontario, Canada.

Asmeniskai kreiptis 6 Denison Ave.

Svarbus Toronto Miesto Valdybos Nutarimas

Pereita pirmadienį Toronto miesto valdyba 14 balsų prieš 5 nutarė boikotuoti visas Vokietijos prekes, kurios bus įvežtos po šių metų balandžio pirmos dienos. Boikotuoti Vokietijos prekes nutarta todėl, kad parodyti Vokietijai, jog Toronto miestas protestuoja prieš Čekoslovakijos sunaikinimą ir agresingą Vokietijos politiką.

Nuo dabar miesto valdyba nepirks nieko, kas tik bus iš Vokietijos įvežta po balandžio pirmos dienos, net ir mažiausio daiktelio, pavyzdžiui, pašielio, kainuojančio tik 5 centus.

Pažangių žmonių akimis žiūrint, šitas miesto valdybos nutarimas yra nepaprastai svarbus. Tai pirmas atsitikimas Kanadoj, kad tokio didelio miesto valdžia išneša tokį sprendimą Vokietijos naziams. Tai svarbiau, negu pasiuntimas protesto notos.

Ko dabar dar reikia, tai kad visi taikos mylėtoji miesto valdybos tarimą palaikytų patys nepirkdami nieko, kas tik iš Vokietijos. Jeigu visi taikos ir pažangos mylėtojai į tai atydos nekreips, tuomet valdybos tarimas paliks tik deklaracija. O naziai su deklaracijomis mažai skaitosi, jei tų deklaracijų nepalydi veiksmai.

Ypačingai lietuviams reikėtų atidžiai žiūrėti, kad nenupirkti nazių prekių, nes naziai Lietuvai padarė didelę skriaudą — atplėšė nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą. Jie verčia Lietuvą pirkti tik Vokietijos ir parduoti tik Vokietijai. Mes gi, užsienio lietuviai, į tai atsakydami, nusistatysime visai nepirkti Vokietijos gaminių.

Yra manoma, kad užsienyje gyvena vienas trečdalis lietuvių. Jeigu visi lietuviai Vokietijos prekes boikotuotų, būtų didelis materialis protestas prieš Vokietijos nazius, norinčius sunaikinti Lietuvos nepriklausomybę. O tai įvykdyti labai lengva. Reikia tik gerai apsižiūrėti perkant. Dažnai nazių prekes nuperkamos ne dėl to, kad norima jas pirkti, bet kad neapsižiūrima. Pamatomas tik parsinešus.

Vakarinės Kanados Lietuviai Atsistoja Priešaky

Savo laiku vakarinės Kanados lietuviai buvo mažai žinomi. Mažai jie pasirodydavo laikraščio vajuje ir kituose pažangaus judėjimo darbuose. Bet paskutiniu laiku vakarinės Kanados lietuviai smarkiai pasivarė pirmyn, ypatingi Edmontone. Pereitame Liaudies Balso vajuje vakarinės Kanados lietuviai gavo daug naujų skaitytųjų ir sukėlė nemažai aukų. Lietuvių Literatūros Draugijos vajuje pernai geriausiai pasidarbavo edmontoniečiai. Dabar, besirengiant prie Lietuvių Literatūros Draugijos suvažiavimo, taipgi matyti, kad vakarinės Kanados lietuviai rodo daug didesnį entuziazmą. Nei kiek nesumažina veiklos ir kitos kolonijos, ypatingai Winnipegas. Winnipego draugai ir draugės, nors ir labai nusivarginę su sale, prie suvažiavimo rengiasi su dideliu entuziazmu.

Tuo tarpu vidurinės Kanados lietuvių kolonijos, neišskiriant ir Toronto, per paskutinius porą metų šiek tiek sulėtėjo savo veikime. Teisybė, nekurios kolonijos, kaip Toronto, neteko labai daug veiklių draugų ir draugių. Gal tas daugiausia ir atsiliepia. Bet ne ta viena priežastis. Daugelis draugų ir draugių dar liko, bet ne visi užtektinai veikia. Tokių būdų tiems draugams ir draugėms, kurie priversti vežti visus darbus, pasidarė neįmanoma parodyti tiek entuziazmo visuose darbuose, kokie tenka atlikti.

Didžiausia vidurinės Kanados lietuvių veikimo sulėtėjimo priežastis bus pasikeitusios sąlygos. Daugelis jau susikūrė šeimas, todėl mažiau laiko turi organizaciniams reikalams. Vienus sulauko žmonos, kitus mažai vaikų, o trečius kiti namų reikalai. Jų pritariamas pažangiam judėjimui nei kiek nemažesnis, o priešingai — dar didesnis, bet nėra tiek laiko, kiek buvo pirmiau. O antra, dabar ir to darbo visokiose kampanijose žymiai padidėjo.

Tas, žinoma, vidurinės Kanados lietuvių niekad neišstieps. Gyvenimo sąlygų pasikeitimas darbo žmonių kovų neužbaigė. Nežiūrint to, kad daugeliui imigrantų pavyko šiaip taip apsigyventi ir susikurti lizdelius, bendrai gyvenimo sąlygos negerėja. O prie to, fašizmo ir karo pavojus labai greitai auga. Jei dabar nebus tinkamai veikama, fašizmas ir karas galės sunaikinti visus atsiekimus.

Von Papanas Sugrįžo Nieko Nepesęs

Kaip jau buvo rašyta kiek anksčiau, Hitleris į Turkiją buvo pasiuntęs savo "gudruoli" diplomata von Papaną, kad patrauktų Turkijos valdžią prie Romos-Berlyno ašies. Bet ta misija labai nusisekė.

Turkija, nežiūrėdama į tai, kad gali užsitraukti nazių rustybę, sudarė sutartį su Sovietų Sąjunga, o paskui ir su Anglija. Tokiu būdu Turkija naziams pasakė, kad jų draugystės nepageidauja.

Naziai tą labai gerai suprato. Šiomis dienomis von Papanas sugrįžo į Berlyną, kur, sakoma, turės pasiaiškinti Hitleriui, kodėl jis nieko nelaimėjo.

Nazių pralaimėjimas Turkijoje skaitomas nepaprastu smūgiu Hitleriui. Mat pereitame kare Turkija buvo Vokietijos pusėj, o dabar perėjo į kitą pusę. Kita, Turkijos rankose Dardanelių ir Bosforo sąsiauriai. Tai labai svarbu Sovietams ir Anglijai. Turkijai einant su Anglija ir Sovietais, daug patogiau Sovietams teikti pagalbą Rumunijai ir bendrai išeiti į kovos areną. Jei Turkija būtų Vokietijos ir Italijos pusėj, Sovietai negalėtų išeiti į Viduržemio jūrą.

Atrodo, kad nazių diplomatija žingsnis po žingsnio pralaimės ir kitose valstybėse, nors nekurios iš jų dabar atrodo Vokietijos pusėj. Su valstybėmis veikia tas pats, kas ir su valdininkais. Kaip valdininkai pakeičia savo simpatijas su kiekvienu valdžios pasikeitimu, taip ir valstybės keičia savo simpatijas ton pusėj, kur daugiau galios.

Kaip matyti, tai ir Anglija bus priversta susitarti su Sovietais, nors Cemberlenas labai nenori. Dauguma diplomatų numato, kad svarbiausias pagalba pamatams sąjunga tarp Francijos, Anglijos ir Sovietų Sąjungos yra neišvengiamas dalykas.

"Tai kur mes susitiksim?"
"Kur tik tu nori."
"Koku laiku?"
"Kada tik tu nori."
"Labai gerai, tik būk punktuoli."

APŽVALGA

Sovietų Laikraštis Apie Sovietų-Anglų Derybas

Gal nei vienu klausimu nebuvo tiek daug rašoma, kiek apie Sovietų ir Anglų derybas dėl pasipriešinimo Romos-Berlyno ašies agresijai. Kapitalistinė spauda prirašė visokių spėliojimų. Girėdi, Cemberlenas sušlės darbuojasi, kad ištraukti į bloką Sovietus. Arba, Sovietai spardosi, manoma, kad krypstą į Vokietijos pusę. Tikrų davinijų, kodėl Sovietai atmetė Cemberleno pasiūlymus, nepadažė. Už tai labai aiškiai į visus spėliojimus atsakė Sovietų spauda, nurodydama, kad Sovietų Sąjunga savo nusistatymo nekeičia, o jei neprisma Cemberleno pasiūlymų, tai tik dėlto, kad jie vienpusiški. Izvestija, Sovietų valdžios organas, apie Anglų ir Sovietų derybas rašo:

Sovietai sakė ir sako kad jeigu Francija ir Anglija tikrai nori sudaryti užtvartą prieš užpuolikus Europoj, tai turi būti sutvertas bendras tarpusavio apsigynimo frontas. Visų pirma tarp Anglijos, Francijos, Sovietų Sąjungos ir Lenkijos. Sovietai teigė ir tebetegia, kad šios trys valstybės turi susirasti sutarčia bendros tarpusavio pagalbos ir taip užtikrinti kitas valstybes rytinėj ir centralinėj Europoj nuo gresiančio joms užpuolimo.

Turi būti suprasta, jog šis aiškus ir pamatiniai defensyvis ir taikus Sovietų Sąjungos nusistatymas, paremtas abišališkumo principu ir pareigų lygybė, iš Anglijos ir Francijos pusės negavo simpatiško atgarsio.

Kaip žinia, Didžioji Britanija, su Francijos pritarimu, patiekė savo kontr-siūlymus. Didžiosios Britanijos siūlymai vengė bendros tarpusavio pagalbos tarpe Francijos, Didžiosios Britanijos ir Sovietų Sąjungos, o tik sakė, kad Sovietų vyriausybė turėtų suteikti tuojautinę pagalbą Didžijai Britanijai ir Francijai, jei pastarosios būtų įtrauktos į karą, beginant Lenkiją ir Rumuniją, kurioms jos garantuoja pagalbą.

Didžioji Britanija nieko nesako apie pagalbą, kurią Sovietų Sąjunga turėtų gauti, einant abišališkumo principu, iš Francijos ir Didžiosios Britanijos, jei ji, Sovietų Sąjunga, būtų įvelta į karą kaip pasekmė atlikimo savo pareigų, garantuotų bile Rytų Europos valstybei.

Iš to seka tas, kad einant Didžiosios Britanijos siūlomam pasirošimui, Sovietų Sąjunga

turėtų atsidurti nelygybės pozicijoje, nors jina pasilmtų tokias pačias atsakomybes, kaip Francija ir Didžioji Britanija.

Mums sakoma, kad gindama Lenkiją ir Rumuniją, Didžioji Britanija iš tikrųjų gintų vakarinę Sovietų Sąjungos sieną. Tai nėra tiesa.

Pirma, vakarinė Sovietų siena nėra sujungta tik su Lenkija ir Rumunija.

Antra, ir tai svarbiausia, gindamos Lenkiją ir Rumuniją, Didžioji Britanija ir Francija gintų tik paties save, o ne vakarinę Sovietų Sąjungos sieną, kadangi josios (Didžioji Britanija ir Francija) turi bendros tarpusavies pagalbos paktą su Lenkija, kuri, gražon, yra priversta ginti Didžiąją Britaniją ir Franciją nuo agresorių.

O kiek liečia Rumuniją, jina turi padariusi sutartį su Lenkija, ir todėl turėtų eiti su Lenkija, tai yra, Rumunija turės lošti netiesioginio Didžiosios Britanijos ir Francijos talkininko rolę.

Be Sovietų Sąjungos padėtis yra skirtinga. Neturėdama bendros tarpusavio apsigynimo sutarties su Didžiąja Britanija ir Francija, neigi su Lenkija, Sovietų Sąjunga, pagal Didžiosios Britanijos-Francijos pasiūlymus, turėtų gėbėti šioms visoms trims šalims, negaudama jokios pagalbos iš jų, ir dargi, atsitikime užpuolimo, atkreipto tiesioginiai prieš Sovietų Sąjungą, pastaroji turėtų remtis tikta savo jėgomis.

Ir vėl Sovietų Sąjungos padėtis būtų — nelygybės padėtis.

Savo pareikime atstovų bu-

tui gegužės 10 dieną Britanijos ministerių pirmininkas Cemberlenas kalbėjo apie bendradarbiavimą ir susivienijimą su Sovietų Sąjunga. Bet bendradarbiavimas apima abišališkumą kaip natūrali savo pagrindą. Kur nėra abišališkumo, tikrasis bendradarbiavimas negali būti įkūnytas. Aiškus dalykas, jei Anglija, Francija ir kitos šalys nori Sovietų pagalbos, jos tuo pačiu atveju turi sutikti duoti pagalbą Sovietams, jeigu ji bus reikalinga. Bet faktai rodo, kad pagalba pirma bus reikalinga ne Sovietų Sąjungai, o Lenkijai, Francijai ir kitoms.

Lietuvos Komunistų Partijos Balsas

Pirmosios Gegužės proga Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komitetas išleido atsisaukimą į Lietuvos visuomenę. Tame atsisaukime Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komitetas sako:

Tegyvuoją Pirmoji Gegužės — tarptautinė darbo žmonių kovos ir solidarumo diena!

Suviennykim visos tautos jėgas Lietuvos nepriklausomybei ginti!

Lietuvos darbo žmonėms šiais metais tenka švesti Pirmosios Gegužės dieną ypatingai sunkios sąlygos. Hitlerinė Vokietija užgrobė Klaipėdos kraštą, vieną didžiausių Lietuvos pramonės centrų ir vienintelį mūsų uostą. Tuo ji davė Lietuvai baisų smūgį ekonominėje ir politinėje srityje. Dabar Hitleris ruošiasi užgrobti visą Lietuvą. Kiekvieną dieną vokiečių armija gali įsiveržti į Lietuvos teritoriją.

Tokiam pavojingam momentui esant, tauta neatidėliotinai turi imtis visų priemonių Lietuvos nepriklausomybei apginti. Naujoji vyriausybė, į kurią įeina ir krikščionių demokratų ir liaudininkų atstovai, pasižada ginti kiekvieną Lietuvos žemės pėdą. Bet pažadų šiandieną mažą; Čekoslovakijos vyriausybė taipgi prižadėjo ginti savo šalies nepriklausomybę, o kada reikėjo ginti — ji išdavikiškai kapituliavo. Pažadai turi būti paremti darbais.

Visi turim remti tuos vyriausybės žygius, kurie eina Lietuvos nepriklausomybės gynimo stiprinimui.

Mes šaukiame visus remti ginklų fondą.

Mes šaukiame visus plačiai stoti į šaulių sąjungą.

Tuo sustiprinsim krašto pajėgumą priešintis užpuolikams.

Svarbiausia priemonė tautos atsparumui padidinti yra suvienyti visas tautos jėgas. Suskaldyta tauta negali ginti savo laisvės. Tas, kuris veda tautos skaldymo darbą, tas dirba mirtino Lietuvos prieš — Hitlerio naudai. Tautininkų vadovybė su Smetona priešakyje, kurį 12 metų iš eilės veda tautos skaldymo darbą, šiandien, tokiam pavojingam Lietuvos momentui esant, tą pragaistingą darbą varo to-

liau. Patriotinis frontas, kuris apima visus, be pažiūrų skirtumo, norinčius ginti Lietuvos nepriklausomybę, yra svarbiausias ginklas prieš Hitlerinę okupaciją. To fronto sudarymui karštai pritaria visa Lietuva. Bet tautininkų vadovybė ji trukdo sukurti.

Darbininkai ir darbo žmonės! Visi Lietuvos patriotai be pažiūrų skirtumo! Pirmosios Gegužės proga visuose miestuose, miesteliuose ir kaimuose šaukit susirinkimus ir kurkit patriotinio fronto skyrius, steikit Lietuvos nepriklausomybės gynimo komitetus ir naujus šaulių būrius. Rinkit aukas ginklų fondui. Ruoškitės narsiai ginti kiekvieną Lietuvos žemės pėdą nuo vokiečių okupacijos.

Šiandien, kai svarbiausias uždavinys yra Lietuva ginti, daugelis šimtų nuosekliausių Lietuvos nepriklausomybės gynėjų sėdi kalėjimuose. Todėl reikalaukit:

Visuotinės amnestijos politiniams kaliniams. Ne prieš atidavusius Lietuvos sūnus, pasiryžusius kiekvienu momentu dėti avo galvas už tautos laisvę, vyriausybė turi vesti kovą, o prieš Lietuvos išdavikus — vokiečių agentus ir kapitulantus. Voldemarininkai jau 1934 metais ruošė perversmą Hitlerio naudai. Yra ir kitų kapitulantų, kurie reikalauja ne pasipriešinti, o pasiduoti Vokietijai. Prieš tuos visus Hitlerio tiesioginius ir netiesioginius agentus turi būti vedama grieščiausia kovą.

Klaipėdos krašto užgrobtas davė didelį smūgį Lietuvos ūkiui. Tuos susidariusius ekonominius sunkumus Lietuvos buržuazija stengsis uždėt ant darbininkų ir darbo žmonių pečių. Darbininkai ir darbo žmonės turi griežtai kovoti prieš tų sunkumų uždėjimą ant jų pečių ir turi reikalauti jų ekonominės padėties pagerinimo. Darbininkų ir darbo žmonių ekonominę būklę pagerinti, reikšia stiprinti, o jų būklę pabloginti, reikšia silpninti Lietuvos atsparumą prieš užgrobtikus.

Jau eilė metų, kaip fašistinės šalys Vokietija, Italija ir Japonija grobia ir pavergia mažas ir silpnas tautas. Per paskutinius metus, vien Europoj tapo pavergtos Ispanija, Austrija, Čekoslovakija, Albanija. Hitlerinė Vokietija užgrobė ir mūsų Klaipėdos kraštą. Tai gali įvykti tik dėl to, kad Anglija ir Francija visą laiką kapituliuoja prieš agresingas valstybes ir savo kapituliacine politika skatina jas dar pagreitint savo smurto žygius prieš silpnas valstybes. Vienintelė šalis, kuri veda nuoseklią taikos politiką ir gina mažųjų tautų teises, tai Sovietų Sąjunga. Ji vienintelė šalis, kuri griežtai išstojo prieš fašistinių valstybių agresijas ir šaukia organizuoti kolektyvinį saugumą prieš agresiją.

Tad: Tegyvuoją Sovietų Sąjungą — mažųjų tautų nepriklausomybės gynėją.

Pirmos Gegužės dieną visuose Lietuvos kampuose tekamba obalsiai: Tegyvuoją laisva, nepriklausoma Lietuva!

Grieščiausia kova Hitlerio agentams — voldemarininkams!

Salin kapitulantus ir tautos skaldytojus!

Tegyvuoją visuotinę amnestiją politiniams kaliniams!

Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komitetas

Taigi, kaip matote, naująją vyriausybę remia ir komunistai. Taipgi jie remia ginklų fondą ir Šaulių Sąjungos stiprinimą.

Bendrai pasakius, jie remia viską, kas reikalinga remti, kad sustiprinti Lietuvos jėgas. Tokiu būdu, svarbiausias klausimais visų Lietuvos visuomenės srovių

PASTABOS

Karaliaus kelionė per vandenį užtruko dviem dienom ilgiau, negu buvo numatyta.

Mat, gamta nesilenkia nei kryžiams, karūnoms. Ji lenkia savo galvą tik mokslui ir technikai.

Aristokratai nepasidalina garbe dėl pašmatymo su karaliais. Turčiai mėto tūkstantčius papuošalams, jog parodžius žmonių pasitenkinimą esama tvarka. Bet tą visą pasipūtimo burbulą pradūrė vienas Toronto bedarbis. Jis pasiuntė Kanados general-gubernatoriui telegramą prašydamas, kad jis panaudotų savo įtaką į miesto viršininkus taip, kad bedarbiai gautų maisto nors laike karaliaus viešėjimo.

Premjero Duplesio žvaigždė jau pradeda gesti. Kaip praneša Toronto Globe and Mail, tai jis jau duoda pareiškimus, kad esąs priešingas fašizmui ir teisingai už fašistinių veikimą Quebec.

Mat, prieš karaliaus atvykimą iš Anglijos atsiųstasis slapto policijos viršininkas įsakė tyrinėti fašistinių veikimą. Net patį Duplesio papera, Arcandą, pakvietė tardymui.

Atrodo, kad Duplesio ramsčiai griūva ir žmonėms bus lengviau laike rinkimų jų nuversti su visu jo "padlock law."

Cemberlenas, visą laiką priprašęs žuvausti, pamislino, kad ir Sovietų Sąjungą bus galima kaip žuvytę pasigauti. Bet tas jam neišdege.

Sovietų siūloma militarinė apsigynimo sutartis ir gynimas mažųjų valstybių veda prie kolektyvio veiksmo prieš fašistinius agresorius. Ir jeigu Cemberlenas Sovietų reikalavimams nusileis ir tokią sutartį sudarys — jis padarys vieną teisingą žingsnį dėl išlaikymo pasaulyje taikos.

Skaitant p. Grigaičio editoriaus bei apžvalgas ir jo korespondentus, ypatingai kanadiečius, dažnai žmogus nebesupranti katrie kuriuos sugaituoja: Grigaitis korespondentus, ar korespondentai Grigaitį. Jie taip gražiai savo prasimanymus verčia faktais, taip gražiai vieni kitus žavi ir vis vienodai savo kalboms patys netiki.

Man atrodo, kad jie tarpusavyje lenktyniuoja savo išmintimi ir gabumais didesniu "sūviu" užspiauti ant darbo žmonių reikalų ir žaizdų.

Jeigu taip, tai Grigaitis turėtų pasiskubinti surasti naują "generolą Krivickį."

Na, kaip bus šių vasarą su piknikais?

Praeitą vasarą visur, kur buvo galima, buvo suruošti piknikai Liaudies Balso naudai. Ką tu kolonijų draugai mano šia vasarą daryti? Labai reikėtų, kad tokie piknikai visur būtų suruošti ir šią vasarą. Mažesnę kolonijose turėtų šį klausimą irgi pasvarstyti, paieškoti galimybių ir vasaros laiku pasidarbuoti dėl savo laikraščio. Liaudies Balsas — darbo žmonių laikraštis. Jis stovi už dirbančiųjų reikalus, ir todėl negali tikėtis paramos susilaukti iš kur kitur. Visiems progresyviams lietuviams reikia rūpintis savo laikraščio išlaikymu.

Z. J.

pažiūros susilieja į vieną pažiūrą. Kas liečia palitinių kalinių amnestiją, ją taipgi remia veik visos srovės. Jei tam priešinga, tai tik tautininkų sąjunga.

Šis Komunistų Partijos Centro Komiteto atsisaukimas turėtų galutinai išaiškinti visiems kariesiems Kanados lietuviams, kaip atsinešti į dabartinę Lietuvos vyriausybę ir jos vedamas kampanijas.

Kai Skirtis Mums Reikės

Kai skirtis mums reikės,
Aš žvelgsiu į akis,
Gal akys tik atspės,
Kur links tava širdis.

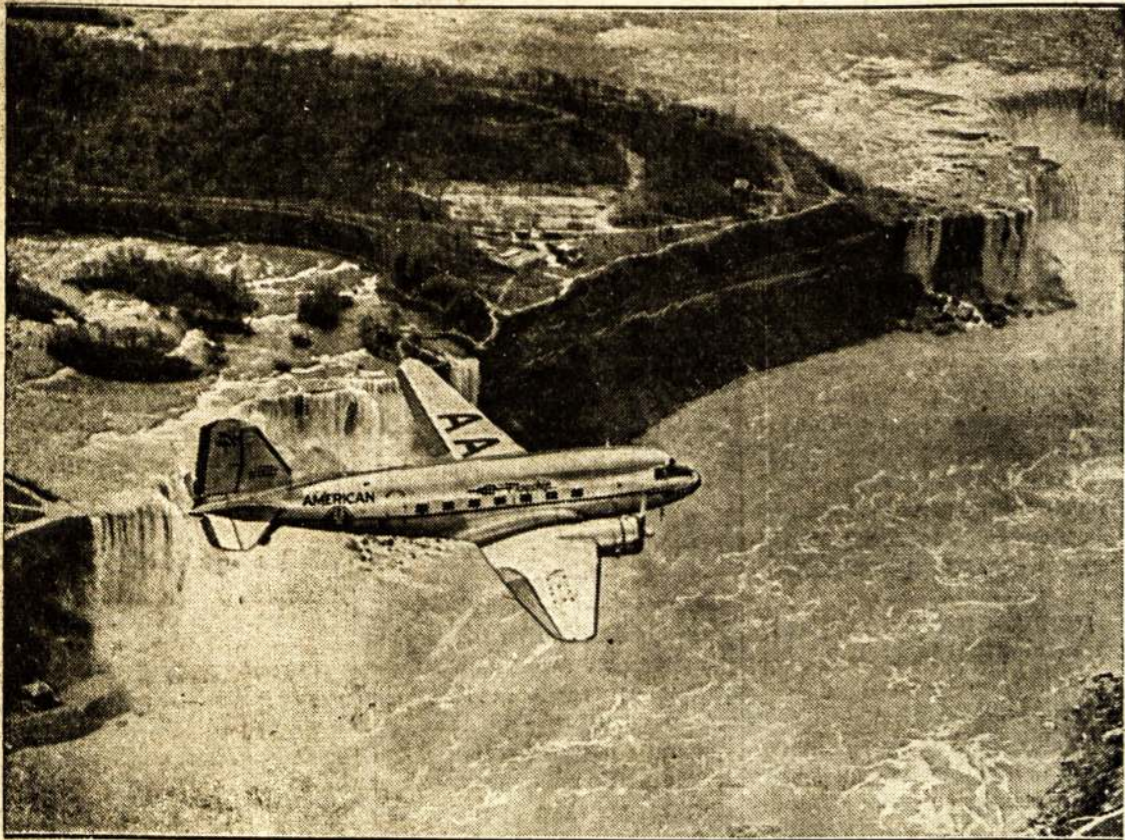
Gal akys man sakys,
Kur mintys tavo plauks, —
Ar kitą jos lankys,
Ar dar manęs palauks?

Atspės man jos, ar ne?
O gal tikta suvilis...?
Svajonės — it sapne —
Skubotai gal sudils?

Bet vis tikta reikės
Pažvelgti į akis,
Gal akys ir atspės,
Kur links tava širdis?

St. Jasilonis

Mokslas, Technika ir Įvairenybės

Niagaros vandenpuolis Amerikos ir Kanados pusėj. Virš upės s krenda Amerikos orlaivis, kurio birtimą užmuša vandens kriokimas.

Lietuvis, Gaminąs Gerus Smuikus

„L. Žinių“ redakciją užėjo paprastai apsiropę žmogus, nešinas smuiką futliare. Įsikalbėjęs pasirodė, kad tai ne koks gatvės muzikantas, bet lietuvis — smuikų meisteris, Kazys Rasimas, gyvenąs Kaune, Aukšt. Panemunėj, Vaidoto g-vė 35 nr. Pasirodo, kad Rasimas pagaminą tikrai puikius smuikus. Tai buvo galima spręsti iš jo atsi-nešto smuiko, kurio garso švarūmas ir skambumas buvo tikrai tobuli.

Kauno Konservatorijos smuiko klasės profesorius rygtis Mecas susipažino su Rasimo pagamintu smuiku ir pripažino, kad iš tiesų darbas labai geras. Tokių smuikų, pagamintų fabriky, parduotuvėse sunku rasti. Prof. Mecas net paakino Kauno Konservatorijos dir. prof. V. K. Banaitį, kad būtų sudarytos sąlygos šiam talentingam žmogui išvykti į užsienį pasimokyti pla-tešniū mastu gaminti smuikus, kurių gana daug kas metai įve-žama iš kitų kraštų.

K. Rasimas yra bemokslis, kilęs iš Alytaus apskr., Krosnovals. Tėvai buvo neturtingi, tai

sūnaus niekur neleido mokyti. Jis neturėjo progos lankyti nė pradinės mokyklos. Pašauktas atlikti karinės tarnybos vos su-gėbėjo pasirašyti savo pavardę. Kariuomenėje daugiau pramoko ir, sakosi, jau mokąs rašyti. Da-bar jam 36 m.

Baigęs karinę tarnybą Rasi-mas gavo darbo Alytaus apylin-kės teisme. Paskiau tris metus Klaipėdos uoste dirbo staliaus darbą. Nors staliaus amato nie-kur nesimokęs, tačiau pats greit išmoko ne tik paprastus staliaus darbus dirbti, bet ir įvairiausių baldus sugeba padaryti. Netekęs darbo Klaipėdos uoste, nuo 1935 m. Rasimas pradėjo savarankiš-kai gyventi.

Nenorėdamas landžioti po įstaigas ir ieškoti darbo, — jis pasakoją, — pradėjau paveiks-lams daryti rėmus. Gavau su-klįjuoti keletą gitarų. Susidomė-jau, ar kartais ir pats jas nega-lėčiau padaryti. Pabandžiau. Pa-vyko neblogai.

Tai liudija ir Klaipėdos amatų rūmų 1935 m. išduotas leidimas, kuriame pažymėta, kad K. Ra-simui leidžiama gaminti gitaras

ir mandalinas ir jas taisyti. Pats nei gitara nei mandalina nemoka skambinti. Taip smuiku tik iš klausos pagroja, o gaidų nepa-žįsta.

Paskiau pabandžiau pada-ryti smuiką, — toliau kalba Ra-simas, — bet kai ją parodžiau Klaipėdos konservatorijos vie-nam mokytojui, jis nusišypsąs mane pagyrė už pastangas ir davė kai kurių nurodymų. Nors tuo smuiku ir buvo galima gro-ti, bet jis buvo gana prastas.

Netrukus po to Rasimas pas vieną Klaipėdos krašto laukininką pamatė vokišką knygelę. „Kaip pačiam pasigaminti smui-ką.“ Šioje knygelėje buvo įdėtas Stradivarijus 1710 m. gaminto smuiko planas. Minėtąją knygelę Rasimas iš laukininko gavo ir atsidėjęs pradėjo Stradivarijus pavyzdžiu bandyti smuikus ga-minti. Darbo vaisiai nebuvo bergždi. Padarė keletą gana ge-rų smuikų. Tuojau gavo taisyti visus Klaipėdos Konservatorijos styginius instrumentus. Už jo padarytus smuikus muzikantai sumokėjo po 200 litų. Iki šiol per dvejus metus Rasimas padarė a-

pie 20 smuikų. Rasimas smuikus gamina iš vietinės medžiagos. Visą smuiką, išskyrus viršutinį jo dangtį, ku-ris yra eglės, daro iš klevo me-džio. Be to, dažus vartoja taip pat gerus. Išaiškines žymiausių italų smuikų fabriky vartojamų dažų sudėtį ir dabar pats juos pasidarą. Šie dažai tuo geri, kad gerai laikosi ir taip lengvai ne-siduoda įbrėžiami, kaip paprastų smuikų dažai, kuriuose didelė dalis yra kamfonijos.

Iš prof. Mecą sužinojęs V. te-atro orkestro artistas violonče-listas Stenderis apie Rasimo su-gėbėjimus, užsakė padaryti violą (II-ji smuiką) ir ją labai paten-kintas.

— Jei turėčiau progos pama-tyti Stradivarijus ir kitų žymių meisterių pagamintų smuikų, — jis kalba, — gal pavyktų dar ge-resnių smuikų padaryti.

Rasimas, įtemptai dirbdamas, per dvi savaites galįs pagaminti smuiką, jei, žinoma, medžiaga jau paruošta.

10 METŲ „INTURISTUI“

Šiomis dienomis suėjo 10 me-tų, kaip Sovietų Rusijoj įsteigta draugija palaikyti turistinius santykius su užsieniais „Intur-rist.“ Pirmaisiais savo darbo metais toji draugija aptarnavo 2,572 užsieniečių turistus. Bet pastaruoju laiku kas met ši drugija patarnavo dešimtis tūkstančių turistų iš užsienio. Per 10 veikimo metų Sovietų Są-junga per Inturistą applanė 20-000 užsienio mokslininkų. Šie-met, rugpiūčio mėn. atidaroma milžiniška Sovietų Sąjungos žemės ūkio paroda, kuria užsieni-je susidomėjimas labai didelis. Todel ir Inturistas gali susilaukti nepaprastai didelio skaičiaus užsieniečių. Ta proga užsienie-čiams ruošiami specialūs kelio-nės tūrai į Mičiuro sodus, sovietų tabako ir arbatos ūkius, selekci-jos stotis ir kt.

Milžiniška Beluga

Kaspijos jūroje senenai su-gauta milžiniška žuvis (beluga), kuri svėrė 308 kg. Iš tos žuvies gauta 63 kg. juodosios ikros.

Pasauliui Dar Nėra Reikalo Rūpintis Vietos Stoka

Hitleris mokina vokiečius, kad jie privalą kovoti už didesnę te-ritorią, nes vokiečiams esą per-maža „gyvenimui vietos.“ Muso-linis tą patį pasakoją italams, o Japonijos valdytojai savo pavaldiniams. Bet mokslininkai įrodo, kad agresiniai žingsniai nepatei-sinami. Štai, fizikai, chemikai, agronomai ir kiti specialistai teigia, kad tinkamai naudojant dabartinės civilizacijos išradi-mus galima išmaitinti, aprengti ir priglauti namuose tris kar-tus daugiau žmonių, negu kad dabar randasi ant žemės. Tiktai reikia kooperacinės ekonomijos, tai visi gerai gyventų.

Tokią mintį išdėstė ir dakta-

Milijonai Žmonių Turi Silpnaprotystės Požymius

ST. LOUIS.—Daktaras Sleys-ter, pasižymėjęs smegenų spe-cialistas, Amerikos medikų są-jungai nurodo, kad iš 130 milijonų Jungtinių Valstijų žmonių galimai apie 10 milijonų žmonių turi silpnaprotystės požymius, pasireiškiančius didesniai ar mažesniai laipsnyje.

Nors visuomenė nelabai jaučia iš silpnaprotybės paeinancius nuostolius, tačiau jie dideli ir jais turėtų visuomenė daugiau susirūpinti. Nesirūpinant, dakta-ras sako, ateis diena, kurioje apie 13 milijonų žmonių turės būti psichiatrinėse ligoninėse. Medicina gali daugelį ligonių iš-gydyti, jeigu tiktai būtų iškalno egzaminuojami su protiniais ne-tikslumais žmonės ir su medic-nos pagalba būtų suminkština-mos smegenys.

ras Frank E. Lathe Kanados mokslininkų susirinkimui. Jisai faktais įrodė, kad maisto ir dra-bužių stoka nesą reikalo susirū-pinti. Gamtos turtai esą neišse-miami. Reikalinga tiktai sukont-roluoti augalų kenkėjus, išnai-kinti ligas, augalus pritaikyti prie gerų sąlygų, tuomet daugelį kartų padidės derlius, ir juo iš-mis trigubas skaičius žmonių.

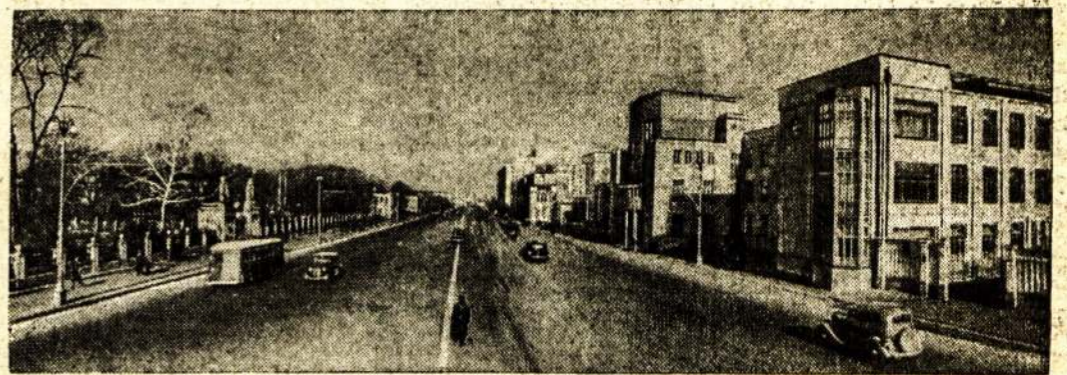
Maisto produkcija nebepr-klauso nuo žemės plotų, nors ji dar matuojama šiuo mastu. Mokslas jau prirodė, kad javai gali būti auginami vandenyje. Šioje srityje Kalifornijos univer-sitetas, betėsdamas dešimtis me-tų tyrinėjimus, gavo stebėtinus patyrimus. Universitetas augino šilto vandens rezervuaruose gė-les, daržoves, vaisius ir juos mai-tino chemikalais. Taip auginami pamidorai išaugo iki 25 pėdų aukščiai. Nuo jų vaisius renkant teko naudotis kopėčiomis. Pagal daržovės didumą gauta ir vai-siai — žemės akras duoda iki penkių tonų pamidorų, o chemi-kalais apibarstomas vandens ak-ras dovė 217 tonų pamidorų. Ki-taip sakant, ant vandens augin-tų pamidorų derlius buvo beveik 44 kartus didesnis, negu ant žemės auginytų pamidorų derlius.

Su bulvėmis irgi gauti veik tokie pat rezultatai. Paprastai, vienas akras žemės duoda 116 bušelių bulvių, o vandens akras davė 2,465 bušelių bulvių. Ant žemės tabakas užauga iki 6-7 pėdų, o ant vandens užaugo iki 22 pėdų. Be to, vandenį auginant galima daug geriau nustatyti ir augalų kokybę, ypatingai tabako lapų kokybę. Jeigu augalams trūksta druskų ar kitokių mineralų, lengva jų įpjlti į augalais apso-dintą vandenį ir paduoti auga-

lams. Drabužių stoka taip pat nė-ra reikalo susirūpinti. Pavyz-džiui, Jungtinės Valstijos dabar užaugina pusę pasaulyje užaugi-namos medvilnės, tačiau medvil-nės auginimui panaudoja tiktai 2 nuosimčius medvilnei tinkamos auginti žemės. Sale to So-vietų Sąjunga išvystė didelę medvilnės pramonę. Geriau pri-žiūrint ir nuo ligų apsaugojant vilnas duodančius gyvulius ant kelių kartų galima padidinti vil-nų produkciją. Tačiau dar ne viskas: vilnas galima pagaminti iš nugriebto pieno, taipgi verpti ir stiklą. Dirbtiną šilką galima gaminti iš kukuruzinių miltų, ki-tus verpalus iš pupų ir kitų daiktų.

Nesant maisto ir drabužių trū-kumo liekasi išspręsti tiktai prieglaudų klausimas. Tačiau šis klausimas irgi išsprendžiamas teigiama: medžių užteks ilgam laikui, o jeigu išnyktų miškai, statybos medžiagos galima pasi-gaminti iš cukrinių nendrių lie-kanų ir kitų augalų; dirbtiną medį galima pagaminti iš šiaudų ir kukuruzų kamblių. Molio šal-tiniai, kurie yra svarbiausiu mo-derniškos statybos pagrindu, niekad neišsisems.

Kuro taipgi nepritruks. Dak-taras Lathe nurodo, kad vien Albertos smalingieji klodai visą pasaulį gali aprūpinti aliejumi per kelis šimtmečius, o kur kitų šalių naftos ištekliai? Nėra abe-jonės, kuro užteks penkiems tūkstančiams metų. Sale to, Car-negie technologijos institutas tyrinėja, kaip geriausia pakinky-ti darban saulės spindulius ir jau gavo gerus rezultatus. Rei-kia tik kooperacijos ir nieko nė-truks.

Sovietų Sąjungos sostinės Maskvos gatvė vardu Kaluškaja.

NIKOLAI OSTROVSKY

Iš Rusų Kalbos Vertė PETRAS

KAIP UŽSIGRŪDĖ PLIENAS

ROMANAS

(Tąsa)

Iš apskrities pasiuntė į Berezdovą karišką dalį kovai su banditizmu. Ją komandavo Filatovas. Nesulaikomas, kaip jaunas gaidys, jis neskaitė reikalingu užsiregistruoti pas pildančio komiteto pirmininką, kaip to reika-lavo parubežinė tvarka, o nusivedė savo dalį į artimiausį kaimą Semaki. Į jį atėjęs naktį apsistojė pirmam kieme. Nepažįstami gink-luotai žmonės, taip slapta veikdami, pritraukė atydą komsomoliško kaimyno ir tas nubėgo pas sielvieto pirmininką. Nieko nežinoda-mas apie dalį, pirmininkas paskaitė juos už plėšikus, ir į rajoną nulėkė raitas komsomol-cas. Neatsargumas ir neatbojimas Filatovo tik ką nekainavo daugumai praradimu gyvy-bės. Lisicinas sužinojęs apie bandą, tuojaus pakėlė ant kojų miliciją ir su keliomis dešim-timis nulėkė į Semako kaimą. Priojė prie kiemo, nušoko nuo arklių ir per tvorą puolė prie namo. Sargybinis ant prieangio, gavęs smūgį mauzerio rankena per galvą, kaip mai-šas nusirito ant žemės, duryš nuo smarkaus Lisicino smūgio traškėdamas atsivėrė, ir į kambarį, menkai apšviestą palubėj kabančia empa, įsiveržė žmonės. Atmetęs atgal ranką u paruošta mesti rankine granata, spausda-mas mauzerį kitoj, Lisicinas taip suriko, kad sudrebėjo stiklai:

— Pasiduokit, o ne, tai visus išnešiu į pa-

danges!

Dar sekunda — ir įsiveržėliai apipils kul-kų lietuvi pašokusius nuo grindų apsimiego-jusius žmones. Bet baisi žmogaus jėūra su granata pakėlė į aukštį dešimtis rankų. O po minutės, kada suimtuosius išvarė vienuose baltiniuose į kiemą, o ordenas ant Lisicino krū-tinės paluosavo Filatovo liežuvį.

Lisicinas, sužinojęs kas jie yra, pradė-jo įdūkusiai spiaudytis.

Dasigavo į rajoną atbalsiai vokiškos re-voliucijos. Ataidėjo šūvių atgarsiai nuo Ham-burgo barikadų. Ant rubežiaus paliko nera-mu. Įtemptu laukimu skaitėsi laikraščiai, iš vakarų pūtė Spalio vėjai. Raikomoluose pa-sirodė pranešimai su prašymu sutvirtinti sa-vanoriais Raudonąją armiją. Korėginas il-giai įtikinėjo, ežjūnus nuo grupės, kad sovietinės šalies politika — tai yra politika taikos, ir kad ji pakol kas nei su vienu iš kaimynų nesirengia kariauti. Bet tas mažai tepaveikė. Kiekvieną sekmadienį susirinkdavo visų gru-pių komsomolcai į miestelį ir dideliu popo sode buvo vedami rajono susirinkimai. Vie-ną sykį, apie pietus, ant plataus rajkomo kiemo, laikydama rykiuotę, pilnam sąstate pribuvo paddubiška grupė. Korėginas ją

pastebėjo per langą ir išėjo ant prieangio. Vienuolika jaunuolių su Horovodu priešakyje — batuose, su nemažais krepšiais ant pe-čių — sustojo prie durų.

— Kame dalykas, Griša? — nusistebė-jusiai paklausė Korėginas.

Bet Horovodas perdavė jam akimis ženklą ir įėjo su Korėginu į namą. Kada Horovodą apsupo Lyda, Razvalichinas ir dar du komsomolai, jis uždarė duris ir rim-tai paaiškino:

— Tai aš, draugai, karišką patikrinimą darau. Aš šiandieną pranešiau saviesiems: iš rajono atėjo telegrama, slapta, žinoma, prasidės karas su vokiškais buržujais, o taip pat greitai prasidės ir su ponais. Tad štai iš Maskvos įsakymas — visus komsomolcus į frontą, o kuris bijosi, tas tegu parašo pareiš-kimą — jis paliks namie. Įsakiau, kad apie karą nei žodelio, o kad pasiimtų po bulkutę duonos ir po brizą lašinių, o pas kurį nėra lašinių, tai česnako arba svogūnų, kad už va-landos laiko slapta susirinktų už kaimo, eis-m į rajoną, o iš tenais į apskritį, kur gau-sim ginklus. Paveikė tas į vyrukus gerokai. Jie mane ir šiaip ir taip klausinėja, o aš sa-kau — be kalbų ir baigta! O kurie nenorite — rašykite pareiškimus. Išsisikirstė, o mano širdis plaka: o kas bus, jeigu nei vienas ne-ateis? Tada prisieis nam paleisti grupę, o pa-čiam į kitą vietą nusidanginti. Sėdžiu aš už kaimo ir žiūriu. Renkas po vieną. Pas neku-riuos akys užvertkos, bet paviršutiniai kiekvienas stengiasi laikytis vyriškai. Visa de-šimtis atėjo, nei vieno dezertiro. Štai ji, pod-dubiška grupė! — pasigerėjančiai užbaigė Griškta, išdidžiai suduodamas kulokū į krū-

tinę.

O kada paėmė jį nagan Polevicha, jis žiūrėjo į ją nesuprantančiomis akimis.

— Tai ką man čionais pasakoji? Tas juk pats geriausias patikrinimas! Tu čionais be jokiu apgavysčių kiekvieną matai. Aš norė-jau del prašmatnumo juos į apskritį nutemp-ti, bet pavargo vyrukai. Tegū eina namo. Tik-tai tu, Korėgine, pasakyk jiems būtinai prakal-bą, o taip tai kaip gi? Pasakyk, kad mobi-lizacija atšaukta, o jiems už drąsą garbė.

Į apskrities centrą Korėginas retai už-sukdavo. Tos kelionės paimdavo keletą die-nų, o darbas reikalavo kasdieninio dalyvavi-mo rajone. Už tat į miestą prie kiekvie-nos progos važiuodavo Razvalichinas. Apsi-ginklavęs nuo galvos iki kojų, mintyje lygin-damas save su vienu iš Kupro karžygių, jis su pasitenkinimu atlikdavo tas keliones: Per mišką važiuodamas pradėdavo šaudyti var-nas arba voveris, sulaukydamas atskirus pra-eivius ir, kaip tartytojas, klausinėdavo: kas, iš kur, ir į kur eina. Priemiestyje Razvali-chinas nusiginkluodavo, šautuvą paslėpdavo po šiaudais, revolverį į kišenių ir į apskrities komsomolą įeidavo paprastoj savo žiūroj.

— Na, kas ten pas jus Berezdove naujo? Apskrities sekretoriaus Fedotovo kam-baryje visuomet pilna žmonių. Visi kalbasi rungčiomis. Reikalinga mokėti dirbti tokiose aplinkybėse, klausyti iš sykiu keturių, rašy-ti ir atsakyti penktam. O Fedotovas visai dar jaunas, bet jo partinė knygutė 1919 me-tų. Tiktai tame sukylimo laike penkiolikos

metų amžiaus jis galėjo stoti partijos nariu.

Į Fedotovo klausimą Razvalichinas at-sakė nestropiai.

— Visų naujienų negalima išpasakoti. Dirbu nuo ryto iki vėlyvos nakties. Visus protarpus reikalinga užkimšti, juk plikame lauke viską prisieina daryti. Vėl sutvėriau dvi naujas grupes. Kam šaukėte. — Ir jis iš-didžiai atsisėdo į kėdę.

Krimskis, ekonomiško skyriaus vedė-jas, minutei atsitraukė nuo kalno popierių, žiūri.

— Mes Korėginą šaukėm, o ne tave. Razvalichinas išleidžia iš burnos tirštą srovę tabako dūmų.

— Korėginas nemyli čionais važinėti, man net ir tas prisieina atlikti... Bendrai gerai gyvenasi nekuriems sekretoriams, nei velnio nedirba, o į tokius kaip aš šnairomis žiūri. Korėginas kaip išsinešdina ant rube-žiaus, taip jo dvi-tris savaites ir nematysi, o ant mano pečių guli visas darbas.

Razvalichinas nedvejojanti davė su-prasti, kad tik jis būtų tinkamas rajono sek-retorium.

— Man kaip tai nepatinka ta žąsis, — atvirai prisipažino Fedotovas kitiems, Razva-lichinui išėjus.

Šios razvalichiniškos klastos atsidėngė netikėtai. Kaip tai pas Fedotovą užėjo Lisi-cinas paimti pašto. Kiekvienas, kuris atva-žiudavo į rajoną, paimdavo paštą del visų. Fedotovas turėjo su Lisicinu ilgą pasi-kalbėjimą, ir Razvalichino klastos tapo iškel-tos aikštėn.

— Bet tu Korėginą vistiek atsiųsk. Mes juk su juom čionais beveik nepažįstami, —

Lietuvoje

"PAVYZDINGIEJI" VILKAVISKIO JAUNUOLIAI

Vilkaviškis. — Atėjus pavasariui vaikų bastūnų skaičius ne kiek nesumažėjo, o gal net yra padidėjęs. Okupantai, atvažiuoję į miestą, ieško ir neranda piemenų, o kiekvienam žingsnį sutiksi veikėja, bežiūrintį ką nors nudžiūti arba prašantį išmaldos. Į butus ateina elgetaudami ne po vieną, bet po kelis. Prašo pinigų knygomis, sąsiuviniais, o jei duodi duonos — nelma; duodi kelis centus, — čia pat už durų besidalysdami susimūša. Sugeltaučius pinigų praleidžia papirosams, kinui ir net degtinei. Neduodi išmaldos, — išgirsti tokių žodelių, kad jų beklausant, tenka parausti, arba dar geriau — suterškia duris, ką nors sugadina, nuostolių padaro. Paklausti, kodėl neina ganyti, atsako, jog mama nėlėdžia. Tiesa, yra daug tokių tėvų, kurie iš vaikų išmaldą ir minta.

Nuolini teismo salėn, — Ar čia gatvės vaikai. Pavyzdžiui, balandžio 26 d. apylinkės teismo buvo nubausiti už vagystę dešimt vaikų. Vieno del mažametystės net nebuvo galima apkaltinti. Tai mokyklinio amžiaus vaikai, dauguma tebelanko mokyklą. Du iš jų pavogė mokytojos piniginę su pinigais, penki nubausiti už tai, kad iš žydų maldos namų pavogė žalvario liktorius, kiti kitokių vagysčių pridarę. Teisėjas klausia, kodėl vogė. Atsako, — saldiniams.

Kiek tokie vaikėzai padaro nuostolių, galima spręsti ir iš to, kad vienas bastūnų būrelis rinko laukuose geležgalius, kurių neradę, nuėjo prie vieno malūno, su atsuktu atsuko didžiulį ratą, sudaužė ir nešė parduoti. Tas ratas malūnininkui kaštavo 600 litų. Kitas atsitikimas. Vienam vaikui įdavė kelis litus parnešti prekių. Šis nuėjo į vieną landynę, tuos pinigus pralošė, o bijodamas be pinigų ir prekių rodytis, nuėjo restoraną, iš vieno kišenės ištraukė piniginę ir dar nuo stalo paėmė puslonkį, kurį išėjęs į kėtiną, ištuštino.

SAKIEČIAI ĮVERTINA PIENO ŪKĮ
Sakiai. — Sakiečiai ūkininkai pieno ūkio srityje toli išsiklaidę kitų Suvalkijos apskrityje. Pernai metais visame apskrityje veikė penkios pieninės ir 66 pie-

no nugriebimo punktai, į kur pristatyta apie 18,500,000 kilogramų pieno. Apskrityje yra apie 23,000 melžiamų karvių. Pieną į pienines ir pieno nugriebimo punktus statė 3,314 ūkininkų nuo apie 11,000 karvių.

KLAIPĖDOS PABĖGĖLIAI NENORI DIRETI UŽ MAŽĄ ATLYGINIMĄ

Kaunas. — Klaipėdos pabėgėlius darbininkus suskirsčius specialybėmis buvo pradėta rūpintis surasti jiems darbo. Dalis darbininkų pramonės įmonėse patys susirado darbo, kitiems surasti darbo rūpinasi komitetas.

Sunkiausia su žemės ūkio darbininkais, kurių daugumas to darbo kratosi — tvirtina, kad jie žemės ūkio darbų nemoka dirbti ir nedirbsią, jie gimė miestuose ar miesteliuose, tuos darbininkus aprūpinti darbu ir sudarą sunkumų.

Kai kuriems žemės ūkio darbininkams jau buvo parūpinta darbo ūkiuose, bet jie kelias dienas prie darbo pabuvę ir gavę avanso, nuo darbo pabėgo ir sugrįžo į Kauną.

Kiti gavę darbo "Pienocentro" įmonėse, bet ir čia negerai ir iš čia pabėgo.

Daug kas kreipiasi į merginas, norėdamas nusišamdyti per tarnaites, bet merginos irgi nesukalbamos: iš Kauno visai nenori

važiuoti, o Kaune prašo aukštų algų, nors nei Kaune, nei Klaipėdoje tiek nemokama.

Komitetas suregistravo apie 40 šeimų, kurias norėjo išgabenti į Alytų, ir ten perkelti šeimą, nes Kaune didelė stoka būtų. Tačiau visi atsiskakė į Alytų važiuoti. Todėl komitetas nutarė jų neselpti.

Be to, kurie darbininkai pramonės įmonėse gavo darbo, bet nepajėgia nusišamdyti butų, tai tiems darbininkams komitetas užmokės buto nuomą.

RUOSIASI STATYTI FABRIKĄ

Marijampolė. — Žinomi marijampoliečiai tiria galimumus statyti didelį audimo fabriką. Faktiškasis fabriko savininkas bus akcinė bendrovė "Medvilnė". Fabrikas bus prisiglaudęs prie Šešupės. Degučių ar Tarpučių rajone, bus gana didelis, jame dirbs per 300 darbininkų.

MIRĖ 1863 METŲ SUKILIMO DALYVIS

Pilviškiai. — Prieš keletą dienų Žiūrių-Gudelių kaime mirė senelis Šnipurnas, eidamas jau 97 metus. Velionis apylinkėje buvo labai populiarus, kaip daug matęs, perygvenęs ir gerą atmintį turįs žmogus, galis paspasakoti net apie baudžiavos laikus. Šnipurnas buvo vienas iš nedaugelio apylinkės žmonių, kurie dalyvavo 1863 metų sukilime. Jis piktinosi puotaujančių Antanovo dvare ponų neakylumu ir matė nelaimingai sukilėliams pasibaigusį mūšį su rusais ties Šilakojų mišku.

KAUNIETIS KULIEŠA VAIKUS KRIKSTĖJO PO DU SYKIUS

Kaunas. — Kauno gyventojas P. Kulieša susidėjo gyventi su T. Genovaite. Juodu taip begyvendami sulaukė trijų vaikų. Kulieša dirbo miesto savivaldybėje.

Kadangi miesto savivaldybė pirmoje eilėje duoda darbo tiems vyrams, kurie išlaiko gausias šeimas, tai Kulieša dirbtinėmis priemonėmis savo šeimą gausino: tris turimus vaikus jis iš eilės vieną po kito nešė į bažnyčias ir antrusyk krikštijo.

Bekrikštijant Kuliešos šeimoj atsirado "šeši" vaikai ir miesto savivaldybei patiekė įrodymus, kad esąs šešių vaikų tėvas, o kaip tokiam — prašau pašalpy darbų ir t. t.

Kuliešos vaikų dauginimo būdai išėjo aiktėn ir jis su Genovaite buvo patraukti tieson.

Paaiškėjo, kad Kulieša oficialiai nė šeimos neturi, nes gyvena be teisinio akto.

Teismas Kuliešą ir Genovaitę pripažino kaltais, bet nubaudė tik po vieną mėnesį ir nuo tos bausmės lygtinai atleido, jeigu laike trijų metų nenusikals.

KAI KURIOS ĮMONĖS MAŽINA GAMYBĄ

Kaunas. — Tenka patirti, kad kai kurios Kauno įmonės mažina gamybą ir atleidžia darbininkus.

Kaliošų ir gumos fabrikas "Inkaras" sumažino darbininkų skaičių iš 900 ligi 400, kaliošų ir gumos fabrikas "Guma" — iš 400 ligi 200. Stiklo fabrikas "Aleksotas" taip pat siaurina

gamybą, nes Klaipėdą prijungus prie Vokietijos, neteko pelningos rinkos. "Aleksotas" atleido apie 100 darbininkų. Gamybą siaurina ir kelios mažesnės Kauno pramonės įmonės.

BAUDZIA UŽ ANODIJOS NAUDOJIMĄ

Tauragė. — Balandžio 14 dieną, pas Kisnierių, Galmenų kaime, prie pat Tauragės, policijos buvo užtikta visa kompanija, daugiausia moterys, besilinksminančios anodija. Jie visi buvo areštuoti ir patalpinti daboklėn. Balandžio 16 anodininkų bylą sprendė apylinkės teismas ir Jasaitienę Oną, Jurgilienę Magilę, Laucytę Stepą, Mickienę Oną, Slefendorfię, Mickų Vinčą ir Toleikį Joną nubaudė po 6 mėnesius paprasto kalėjimo. Stumbrienę už pardavinėjimą anodijos nubaudė 8 mėnesiais kalėjimo. Tai daro vaikų motinos.

PRASIDEDA TURISTINIS JUDEJIMAS

Kaunas. — Atėjus pavasariui ir atšilus orui jaučiasi didesnis turistinis judėjimas tiek krašto viduje tiek ir iš užsienių. Jau artimiausiu laiku Lietuvą aplankys kelios užsienių ekskursijos ir daug pavienių turistų. Kaip praneša Turizmo draugijai iš Helsinkio gegužės 24 dieną į Kauną atvyks 70 asmenų ekskursija, kurios dalyviai daugumoje Prekybos instituto studentai. Taip pat gegužės pabaigoje į Lietuvą atvyks 30 Lenkijos prekybininkų ir pramonininkų, kurie aplankys visą kraštą ir išbus Lietuvoje tris savaites.

ZIAURUS MEILĖS KERSTININKAS ERZVILKO VALS.

Tauragė. — Tauragės apskrities, Erzvilko valsčiaus, II-ųjų Lenkų kaimo gyventojas Petras Lukošius įsimylėjo į Eleną Stoškiūtę-Klizientienę ir reiškę didesnę pretenziją, kad Klizientienė būtų jo žmona.

Klizientienė atmetė Lukošiaus pasiūlymus. Lukošiaus sumanyms nepritaęs ir Klizientienės brolis Antanas Stoškus ir jų giminaite Monika Stoškienė, 60 metų amžiaus.

Už tai Lukošius ant Stoškų įpyko ir balandžio 27 dieną tą savo pyktį žiauriai būdu išliejo: jis iš pistolietai peršovė Antaną Stoškų, kuris po valandos mirė, Eleną Stoškiūtę-Klizientienę, 25 metų amžiaus ir jų giminaite Moniką Stoškienę.

Įvykdęs savo baisų kerštą Lukošius pats pasidavė policijai ir atidavė ginklą.

Vilniaus Krašto Lietuviai Rašytojai

Vilniaus poetė Ota Micūtė.

TRACHOMA PADARO APIE MILIJONĄ LITŲ NUOSTOLIŲ

Kaunas. — Sveikatos departamento direktorius dr. Mickus painformavo spaudos atstovus, kad kiek trachoma sergančių Lietuvoje, tikrų žinių nėra, bet remiantis naujokų ėmimo ir mokyklų patikrinimo duomenimis, reik manyti, kad apie 3% visų gyventojų, kas sudaro per 60 tūkstačių žmonių.

Išsienėjusi trachoma vargina žmogų, mažina darbingumą ir galop veda į apakimą. Patikrinus aklumo priežastis, sužinota, jog 28% visų aklųjų nustojo regėjimo nuo trachomos. Tuo trachoma padaro labai didelius nuostolius: reik išlaikyti šimtus aklųjų, darbingumas sumažėja ir galima spėti, kad trachoma per metus padaro apie 1 milijoną litų nuostolių.

Disektorius mano, kad valstybė privalėtų steigti ir išlaikyti ambulatorijas, primokėtų gydytojams už vaistus ir taip toliau.

MIRĖ PROF. J. BLAŽYS

Kaunas. — Balandžio 25 dieną mirė V. D. Universiteto medicinos fakulteto prorektorius profesorius J. Blažys.

Velionis gimė 1890 m. Siauiliuose. Baigęs Siauiliuose gimnaziją 1908 m. įstojo į Petrapilio universitetą. Karo metu dirbo įvairiose karo ligoninėse ir rykuiotės dalyse. Sugrįžęs Lietuvon, 1918 m. vokiečių buvo paskirtas į psichiatrinę ligoninę Tauragėje. Vokiečiams apleidus Lietuvą, prof. Blažys liko tos ligoninės vedėju ir organizatoriumi.

Velionis palaidotas Kauno katalikų kapinėse.

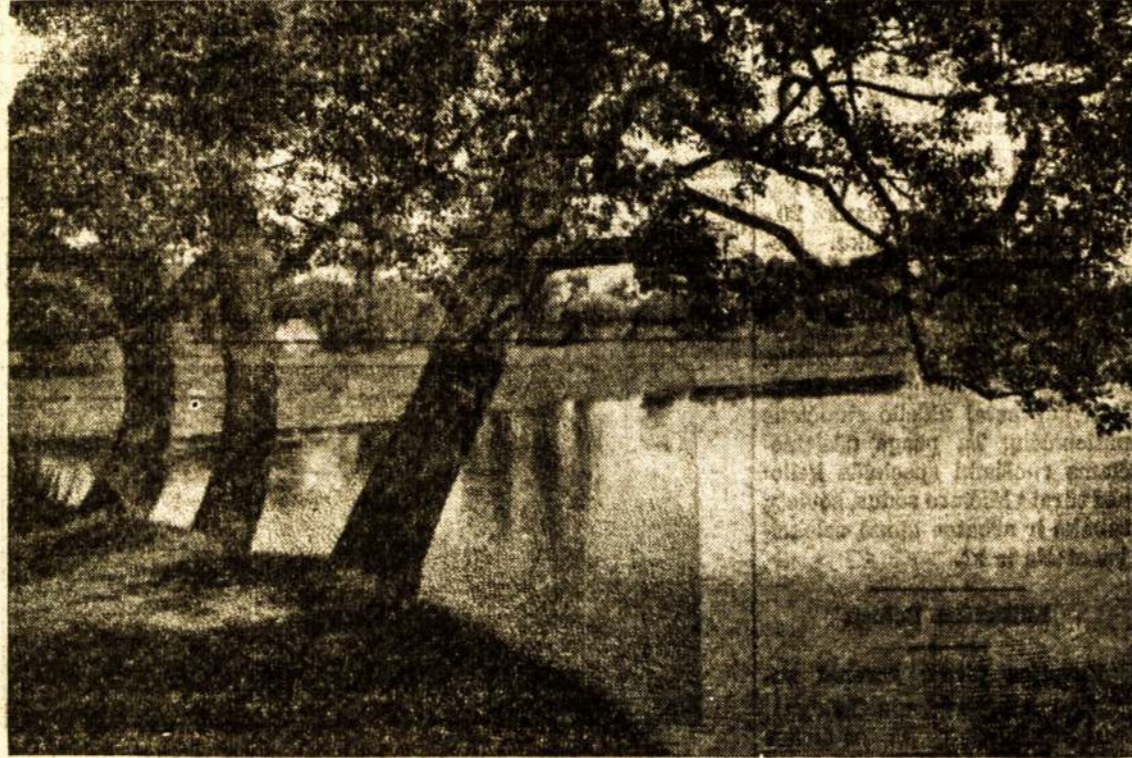
Vilniaus dramaturgas Juozas Kanopka.

Vilniaus rašytojas Rapolas Mackevičius.

Vilniaus poetas rašytojas Vladas Radziulis.

Vilniaus krašto Naručio ežero pakrantės, puošnios svyruoklais berželiais.

atsisveikino su pildancio komiteto pirmininku Fedotovas.

— Gerai. Tikta sąlyga: nepamanykite jo nuo mūsų paimti. Jeigu tą padarytumėt, kategoriškai susikirstumėm.

Šiais metais Spalio išklmės įvyko ant rubežiaus su nebūtu pakilimu. Korčaginas buvo išrinktas parubežinių kaimų spalio komisijos pirmininku. Po prakalbų Poddubiškiuose penkatiūkstantinė masė valstiečių — vyrų ir moterų iš trijų kaimyninių kaimų, sudarydami pusės kilometro koloną, turėdami priešakyje dūdų orkestrą, VVO batalijoną, iškėlė raudoną vėliavą ir patraukė link rubežiaus. Laikydamosi griežtos tvarkos ir organizuotumo, kolona pradėjo savo procesiją sovietiška žeme, išilgai parubežinius stulpus, kryptyje į kaimą, kurį rubežius dalino į dvi puses. Tokio vaizdo lenkai ant rubežiaus niekada dar nebuvo matę. Priešakyje kolonos batalijono vadai Gavrilovas ir Korčaginas, užpakalyje jų griaudžiantis orkestrą, vėliavos šlamėsis ir dainos, dainos! Šventiniai drabužiais apsilvkęs valstietiškas jaunimas, linksmumas, skambantis sidabrinis juokas kaimo merginų, rimti veidai suaugusiųjų ir senųjų triumfavimo. Toli, ant kiek tik akys užmato, plaukia ta žmoniška srovė, jos krantas — rubežius — nei žingsnio iš sovietiškos žemės, nei viena koja neįžengė ir uždrausta teritoriją. Korčaginas praleidžia pro šalį žmonių srovę.

Linksmas šypsena sveikino koloną sovietiniai parubežiniai sargai ir susimaišė ir su-

sijaudinę sutiko ją lenkai. Procesija pagal rubežį, nors iš anksto apie tai buvo perspėta lenkiška vadovybė, išsukė toje pusėje pavojų. Sukruto lauko raitojai žandarmerija, penkis sykius tapo sustiprintas parubežinių sargų skaičius, o daubose deli visko buvo paslėpti rezervai. Bet kolona ėjo savąja teritorija, išdidi ir linksma, pripildydama orą dainų balsais.

Ant kalvos lenkiškas sargybinis. Pilnamatis šolonos žingsnis. Suvirpa ore pirmieji garsai maršo. Lenkas nusima nuo pečių šautuvą, ir pastatęs prie kojos atsistoja "ramiai." Korčaginas nugarsta:

— Lai gyvuoja komuna!

Kareivio akys kalba, kad jis tą pasakė. Povilas neatitraukdamas akių žiūri į jį.

Staigiai, po kareiviška miline pradeda plakti širdis, ir Korčaginas tyliai atsako jam lenkų kalboje:

— Nuoširdūs linkėjimai, drauge!

Sargybinis liko užpakalyje. Jis praleidamas koloną laikė šautuvą toje pačioje padėtyje. Povilas keletą sykių atsistuko ir žiūrėjo į tą juodą mažą figūrėlę. Štai ir kitas lenkas. Žilanti ūsai. Iš po spindančios kepurės antkakčio pora nejudančių šaltų akių. Korčaginas tiktai po pirmojo įspūdžio pirmas pasakė, neva po savi, lenkiškai:

— Sveikas, drauge!

Ir negavo atsakymo.

Gavrilovas nusišypsojo. Jis, pasirodo, viską girdėjo.

— Tu per daug norėjai, — sako jis. — Apart paprastų pėstininkų, čionais yra, ir pėščioji lauko žandarmerija. Tu pastebėjai ant jo rankovės ženklus? Jis žandaras.

Kolonos priešakys jau leidosi nuo kalvos į kaimą, perkirsto rubežiaus į pusę. Prie parubežinio tiltelio, ant mažo upelio kranto, susirinko visi sovietinės kaimo dalies gyventojai. Merginos ir vaikinai išsiriškiavo kelio šonuose. Lenkų pusėje namų stogai aplipo žmonėmis, atyžiai tūmėdami procesijos eilę už upelio. Ant priegangių ir tvorų minios valstiečių. Kada kolona ėjo į žmonėmis sudarytą koridorių, orkestra griežė: "Internacionalą." Nuo išpuoštos gėlėmis tribūnos kalbėjo ugningas karštas prakalbas ir žalias jaunimas ir žili seneliai. Kalbėjo ir Korčaginas jo prigimtoje ukrainiškoje kalboje. Jo žodžiai perlėkė rubežių ir buvo girdimi kitoj pusėj upelio. Ten nusprendė nedaleisti, kad ta prakalba uždegtų kieno nors širdį. Po kaimą pradėjo siausti raitojai lenkiška žandarmerija, rimbais gindama žmones į namus. Sutrąžėjo pagal stogus šūviai.

Gatvė ištuštėjo. Pranyko nuo stogų kulkmis nuvytas jaunimas, o iš sovietinės pusės žiūrėjo žmonės į tą viską ir niuro. Užlipo ant tribūnos, jaunulių pagelbimas, senelis ir susijaudinusiai prakalbėjo:

— Gerai! Žiūrėkite, vaikai! Štai taip pas mus buvo kada tai, o dabar kaimo to daugiau niekas nemato, kad valstiečių valdžia kapotų rimbais žmones. Užbaigėm ponus — užsibaigė ir rimbų smūgiai ant mūsų nugarų. Lai kykite, seneliai, tą valdžią tvirtai. Aš senas, kalbėti nemoku. O pasakytį daug ko norėčiau. Per visą mūsų gyvenimą, ką po caru praleidom, kaip jaučiai tempdami ratus, tokia skriauda už šiuos... — Ir mostelėjęs kauluota ranka į lenkų pusę pravirko, kaip verčia tiktai maži vaikai ir seneliai.

Senelį pakeitė Griška Horovodas. Klauzdamas jo rūstingos kalbos, Gavrilovas pasuko arklį, tūmėdamas, ar neužrašinėja jos kas nors anoj pusėj. Bet už rubežiaus visur buvo tuščia, net sargas nuo tiltelio buvo numintas.

Lietingą rudeninę naktį, kada baigėsi lapkritis, perstojo siausti plėšikas Antoniuškas ir tie septyni, kurie buvo sujuom. Pateko vilkų šeima vestuvėse turtingo kolonisto Maidan-Vilj. Supiškino juos tenais chroniliški komunarai.

Bobų liežuviai perdavė žinią apie šiuos svečius kolonistų vestuvėj. Akimirkoj susirinko grupės nariai, viso dvylika, apsiginklavę kas kuom. Su vežimais nuvažiuo į Maidan-Vilos vienkiamį, o į Berezdovą lėkė kiek tik arklys įkerta pranešėjas. Semakos kaimo netikėtai sutiko Filatovo dalį, o pastarasis metėsi su savaisiais ant karštų pėdsakų. Komunarai apsupo vienkiamį, ir prasidėjo pas juos šautuvų kalba su Antoniuško banda. Antoniuškas su savaisiais apsitvirtino mažoj šalytrobėj ir purkštė švino į kiekvieną, kas tik pateko ant taikinio. Bandė prasilausti, bet komunarai juos suvižo atgal į šalytrobį, pakirtė kulka vieną iš jo septynių. Ne sykį Antoniuškas buvo patekęs į tokį persišaudymą, bet visada išėjo sveikas: išliuosuodavo jį rankinės granatos ir naktis. Gal būt būtų išėjęs ir šį sykį, komunarai jau buvo pradėję du savuosius, bet prie vienkiamo suspejo atlekti Fedotovas su savo dalim. Antoniuškas suprato, kad atsisėdo tvirtai ir šį sykį be iš-

eties. Iki pačiam rytui Antoniuškas vedė atsisaudymus per visus šalytrobio langus, bet su aušra jį paėmė. Iš septynių nepasidavė nei vienas. Padarymas galo šiam vilkų lizdinai kainavo keturias gyvybes. Iš jų tris atidavė jauna chroniliška komsolcų grupė.

Korčaginiškas batalijonas buvo išsuktas rudeniniams teritorialinių dalių manevrams. Keturiasdešimt kilometrų iki divizijos stovyklų batalijonas nuėjo į vieną dieną lyjant lietuvi; pradėjo savo žygį ankstyvą rytmetį ir baigė vėlai vakare. Batalijono vadas Gusievas ir jo komisaras atliko tą kelionę raifi. Aštuoni šimtai prieštarybinių, tik ką daėję iki kareivinių, sukrito miegoti. Teritorialinės divizijos štabas pasivėlino išsukti batalijoną: rytmetyje prasidėjo manevrai. Naujai atvykusiam batalijonui reikėjo stoti apžiūrėjimui. Jį išrikiavo gatvėj. Neuzilgo iš divizijos štabo atlėkė keletas reitelių. Batalijonas, jau gavęs kariškus drabužius ir šautuvus, pakitėjo. Ir Gusievas ir Korčaginas — abu atidavė savo batalijonui daug jėgų, laikų, buvo ramūs už ištikimą jiems dalį. Kada oficiališkas apžiūrėjimas buvo užbaigtas ir batalijonas parodė savo tinkamumą manevruoti ir persirikiuoti, viens iš vadų, su dailiu, bet išpursusiu veidu, aštriai paklausė Korčagino:

— Kodėl jūs ant arklio? Pas mus VVO batalijonų vadai neprivalo turėti arklių. Įsakau tuojais atiduoti arklį ir arklydę, manevruoti pėsčiam.

(Bus daugiau)

Švietimo Ministeris Leonas Bistras Panevėžyje

Panevėžys. — Iš pat ryto mieste matosi daug naujų žmonių, atvažiuosiu ryšis su min. Bistras pranešimu, kuris buvo skirtas vidaus ir užsienio politikos klausimams. Pranešimas turėjo įvykti 19 val., tačiau jau nuo pat 18 val. į Šaulių teatrą pradėjo plaukti gausios žmonių minios, kurios traukė į visuomenės susirinkimą. Visi buvę skirti visuomenės susirinkimui pakvietimai knygynuose išgrobstyti per kelėtą valandų. Gerokai prieš 19 val. pilnutėlė Šaulių teatro palatpa, kurioje prisirinko įvairių profesijų žmonių, pradėdant karininkais ir baigiant kaimiečiais bei darbininkais.

Dr. Leonas Bistras, Lietuvos švietimo ministeris.

Daug į susirinkimą atvažiuosiu iš provincijos. Šaulių teatro foje ir lauko sodnelyje įrengti garsiakalbiai, ties kuriais prisikimšusi žmonių minia.

Švietimo min. dr. Bistras sutinkamas gausiu plojimu. Susirinkimą atidaro dr. Milčius, kurs pasveikina ministerį kaip jo narį ir atstovą tos vyriausybės, kuriai pritaria visos kraštas.

Kada tauta sužinojo, kad Lietuvoje sudaryta konsolidacinė vyriausybė, ją visą užliejo džiaugsmo bangos. — sako dr. Milčius, o visa publika ploja. — Mes nelaukiame iš naujos vyriausybės kaž kokių stebuklų, žinodami kokį palikimą gavo dabartinė vyriausybė ir gerimės pasiryžimu tų vyrų, kurie užsidedo sunkią našą ant savo pečių. Džiuginantis vyriausybės paskelbtas obligatis traktuojantis visų srovių piliečius vienodai. Šitas dėsniis, kuris yra tikra garantija, kad tarp tautos žmonių ir vyriausybės susidarys glaudus kontaktas, kuris tautą gali išvesti į gerą. Šis atvykimas ir yra vienas iš apsiereikimų, kad praktiškai sudaromas kontaktas su visuomene.

Minėtas kontaktas, kurį dabar vyriausybė vykdo, aukštai iškeliamas todėl, kad visuomenė plačiai informuojama apie vyriausybės vidaus ir užsienio darbų užsibrėžtą planą.

Garbės prezidiuman pakviečiami: šv. min. dr. L. Bistras, ats. gener. Tamašauskas, apsk. v-kas Šlepetytis ir Panevėžio apkr. komendantas plk. leit. Kaunas. Į darbo prezidiumą: sav. J. Baranauskas, agr. Leščinskis ir sav. J. Kaminskis.

Prezidiumas sutinkamas ilgų plojimų. J. Baranauskas pažymi, kad gyvename nepaprastai metą, kuriame sunku susiorientuoti gyvenimo įvykiuose. Žmonės gauna įvairių žinių per radiją ir per laikraščius, tačiau galutinis orientavimas ne visiems yra aiškus. Reikia autentiškų šaltinių. Tos tikrovės visuomenė ir susirinko patirti iš šv. min. dr. Bistras.

Gavęs žodį min. dr. Bistras pareiškė, kad turi maloniai pareigą atstovauti naujai vyriausybei ir jos vardu pasveikinti čia esančius, taip pat ir tuos, kurie į šį susirinkimą negalėjo atvykti.

Naujos vyriausybės atsiradimas visuomenėi yra puikiai žinomas ir apie tai plačiai kalbėti netenka. Reikia atkreipti dėmesį į tai, kad susidariusi tarptautinė ir vidaus politinė padėtis Lietuvoje po Klaipėdos krašto netekimo paskatino tuos, kurių rankose buvo tas klausimas, sudaryti naują konsolidacinę vyriausybę. Vyriausybės tikslas buvo sudaryti tokį pagrindą, į kurį atsirems tauta išspresčių susidariusius sunkius klausimus, kurie laukia išsprendimo.

Reikalai gausūs ir sunkūs. Sunkenybė kyla iš to, kad po Klaipėdos krašto netekimo Lietuvoje susidarė bloga materialinė ir moralinė padėtis.

Pirmoji eilė stovi biudžeto ausimas. Jis buvo paruoštas tomis sąlygomis — pritaikytas

kitos plotmės teritorijai. Netekus tos dalies, reikia biudžetą sudaryti prie naujo gyvenimo pakitėjusių sąlygų.

Klaipėdos krašto netekimas neturėtų didelės finansinės reikšmės, nes ką gaudavom, tai ten ir palikdavom. Atrodo sunkių finansinių klausimų neturėtų būti, bet faktinai taip nėra. Sunkumai dėl to, kad mūsų pramonės šakos, likdamos tenai, paliko Lietuvą be pramonės šakų. Medvilnės pramonė visa liko, vilnų pramonė 50%, celiuliozės pramonė beveik visa ir kt. Kraštui netekti tokio didelio pramonės % yra didelis dalykas. Tas, be abejojimo, negalėjo neatsiliepti į Lietuvos ūkinę padėtį.

Lietuvai šis reiškinys didesnis itakos padarė psichologiškai. Klaipėdos krašto netekimas yra vienas politinių faktų eilėje, kuriuos gyvename vakar, šandien ir ryt.

Nėra tų nelaimių, kurių žmogus nėra išgyvenęs, neperkentėjęs. Taip buvo daug kartų. Tačiau, Dievui padedant, nugalėsime tas sunkenybes. Rimtam darbui reikalingas mūsų visuomenės sąmoningumas, rimtumas. Jei visuomenė nepasiduos skleidžiamams gandams, jei nekels baimės bei panikos, tai pačiai visuomenei padedant vyriausybei pavyks nugalėti sunkumus, nes šios dienos Lietuvos sprendžiamieji klausimai nėra nenugalimi.

Iš visuomenės laukiamo tik rimtumo, ypatingai nepasiduoti gandų skleidėjams. Apie padėtį paaiškina pati vyriausybė kiek reikalinga ir būtina. Taigi prašoma visuomenė, kad su didesniu pasitikėjimu klausytų vyriausybės, o ne gandų.

Naujoji vyriausybė turi konstatuoti, dirba nepaprastai solidariai ir darniai. Ekonominuose klausimuose nuomonių skirtumų nėra. Visuomenėi paremiant susiklausymu ir rimtumu šiai vyriausybei pasiseks nugalėti susidariusieji sunkumai.

Kaip minėjau, stebuklų neturi sąlygų ji daryti. Prasųčiau iš karto nereikalauti ypatingų pasireikšimų. Reikia pamažu visko siekti, ir svarbu, kad ši vyriausybė nežiūrint į savo asmeninius interesus ilgiau išsilaikytų. Tai reikalinga atsizvelgiant į tarptautinę būklę.

Karo židiniai nepašalinti, tačiau gerokai prislopinti. Atrodo, kad situacija sunki, bet ne katastrofiška. Būtų gera, kad ir mūsų ūkiškas gyvenimas grįžtų į normalią vagą.

Iš tarptautinės ekskursijos grįžkime į vidaus politikos klausimus.

Vyriausybės darbai priklausys nuo samatos.

Zemės ūkio, mokyklų, sąuagusių švietimo, krašto ūkiškų sąlygų pagerinimo srityje ir šventosios uosto darbai nėra iš vyriausybės darbų išstumti. Neturime gamtos turtų, mūsų turtingumas pareina iš darbo ir nurimusi krašto nuotaika bus gerovės šaltinis. Darbai, kurie buvo sumanyti, bus vykdomi tokiu tempu, kokį tempą leis priitaikinti ūkiška padėtis.

Mūsų krašto ekonomis ir moralinis pajėgumas — krašto

darbinumas ir vieningumas. Tas svarbu užsieniui, nes jiems tai sukelia pasitikėjimą. Lenkų ir vokiečių spaudoje mūsų vidaus reikalai yra plačiai nagrinėjami. Rašoma su pasigėrėjimu, kad greitai sulikviduoti nesusipratimai, jų priežastys ir vieningai stojama į atkutumą darbą.

Vienybė reikalinga ir žmoniškumui.

Dalnuos ta viltimi geresniam gytojui, kad krašte būtų visiems gera ir patogų gyventi, baigė švietimo ministeris dr. Bistras (plojimai).

J. Baranauskas šv. ministeriui gausios auditorijos vardu dėkoja ir sako, kad visa Lietuvos visuomenė tiki, jog vyriausybė aukos jėgas pakelti krašto gerovei ir išlaikyti nepriklausomybei. Ši vyriausybė pastos kelią ydoms kerotis mūsų tėvynėje. Ydos nepakenčiamos viduj ir pasaulinėje akivaizdoje. Karjerizmas yra giliai įsišaknėjęs. Mokėjimas lankstyti, atsiderimas menkų vyrų į rimtas vietas yra žalingas valstybei. Vyriausias mąstas yra darbas, geras profesinis pasirengimas ir sugebėjimas išgudyti asmenybes. Nemaža yra ir girtuoklystė. Valsčiuose, kur daugiau karčiamų negu pradžios mokyklų, negalėsime kultūreiti. Karčiamoj sutelpame visi kartu pradėdant viršininkais ir baigiant darbininkais. Kas liečia žmogystas, iš deklaracijos matošis ir iš p. šv. ministerio aišku, kad jos bus vertinamos pagal sugebėjimus.

Naujai vyriausybei tenka ne pažadėti, bet realiai ateiti kaimo švietimo, ateitin. Kaimas be elektros, be knygu, be gydytoju. Kas liečia švietimo sritį, min. turės galvoje, kad išplėtimas bibliotekų nepakankamas valscių punktuose, bet turėtų būti kiekvienoje pradžios mokykloje. Mokytojai tebūra kaimo seklyčiose ir džiova juos graužia. Vyriausybė pažadėjo užpildyti spragas.

Isidėmetinas min. pir. Cer-niaus pasakymas, kad "šios vyriausybės pozicija gali būti tik valstybės priešai".

Visa Lietuva persimusi entuziazmu. Faktai rodo, su kokia nuotaika visuomenė veržiasi į sales ir kaip ji nori pasidalinti su vyriausybe ir sutikt drauge laimes ir nelaimes.

"Atsiskaitymų" su politiniais priešais neturi būti, nes susikivirčius viduj naudojasi išoriniai priešai.

Prašom vyriausybę sudaryti lietuvių meilę visuose gyven-tojų sluoksniuose. Sūkis — plačios tolerancijos visų pažūrų žmonėms.

Nė viena srovė nemanoma, kad kada nors pasidarytų viena. Tačiau mūsų uždavinys suderinti, suburti visus brangian darban. Tegul darbo baras banguoja per visą Lietuvą.

Agr. Leščinskis sako, kad prisisteigė karčiamų, dorovė krito, nebuvę galimūmų platesnei kultūrinei veiklai. Kaimas gamina nuodus ir samarlaką. Pradžios mokyklų mokytojai pastebi, kad girtuoklystė smarkiai užgūlė mokinių sveikatą. Nori, kad būtų

(L. Zinjos)

Albanijos kareiviai sargyboj prie karališkų palociu Romoj. Juos apžiūrėjo generolas Parand, Italijos karo posekretorius. Taip tai Albanijos kareiviai priversti tarnauti savo priešams.

Naujienu "Engelsisto" Uždavinys

WINNIPEG. — Naujienu 104 numeryje winnipegietis "Engelsistas" uždavė pats sau uždavinį. Tas uždavinys skamba sekama: "Winnipegio apielinkės lietuviai nupirko salę. Nupirke salęje iškabino Dariaus-Girėno paveikslą ir laikė kelėtą mėnesių ir daugiau. Dabar tų vyrų paveikslas jau nėra. Kas teisingai įspės, kodėl to paveikslas nebėra, bus gūdrus vyras. Mėginkite įspėti." Po tuo galvosukiu pasirašė winnipegietis šmeižiantis "Engelsistas".

Tai labai juokinga priekabė. Nejaugi tas "engelsistas" pavirto į tokį bukaprotį, kad galėjo pamiršti tai, ką žino visi Winnipegio lietuviai. Staj svetainės atidarymo dienoje buvo paaiškinta visiems lietuviams, kad viena moteris paskolino tą paveikslą svetainės papuošimui atidarymo proga. O kadangi neužilgo pripuolė Vasario 16-toji, tai paveikslas buvo paliktas dar kelioms dienoms ir paskui jį atsiėmė savininkė. Na, o "angelsistas," kaip svetainės, taip ir Vasario 16-tos dienos proga per Naujienas pakoliojo Winnipegio lietuvius. Pakoliojo ir už tai, kam svetainė skolinasi paveikslą. Juk ir pats "angelsistas" buvo svetainėje ir viską girdėjo. Reiškia ar jo galvelė jau nebeveikia, ar virto į tikrą begėdį.

Na, gerai, "drauguti," jeigu jau užsiiminėjai "gudragalviškais" klausimais, kurių vieną aš, nors pagal tavo kalbą senoviškas muzikas, "pasistorojau išlumočyti," tai būtų "ciekama" išgirsti ir tavo išsprendimą. "Engelsiste," pasimk savo "pašielį," pradėk "figeriuoti" ir "išfigeriuves" pasisuk Naujienoms "gromatą" su paaiškinimu: Kodėl Naujienu kontestantas — winnipegietis Jonas Novogrodskas nebesilanko į tą lietuvių svetainę, iš kurios "prapuolė" Dariaus-Girėno paveikslas? Kodėl jis nebesilanko nei į jokius lietuvių

organizuojamas kaimas. Reikia palengvinti ūkininkams ekonominę padėtį, nes jie yra pagrindas mūsų valstybės. Naują vyriausybę kaimas sutiko su didžiausia viltimi. Gyventojų veiduose šventadieniška nuotaika, nežūrint, kad slėgia ir Klaipėdos krašto netekimas. Ministeriui lankymasis po kraštą yra visos tautos jungimasis į stiprų vienetą. Mūsų p. ministeriai pradės lankyti ir mažus provincijos miestelius ir turės pasikalbėjimus su ūkininkais, nes šiandien jau turime Lietuvoje pavyzdį, kad ūkininkas pamatęs ministerį net apsišarvoja.

Sveikina garbingąja kariuomene. Valio mūsų kariuomenei ir jos vadovybei!

Susirinkimas baigtas tautos himnu ir šv. min. Bistrui suukta griausmingas valio.

(L. Zinjos)

Paulina Osipenko, Maria Raskova ir Vera Lomaka, kurios perėjais metais atsižymėjo iš Sevastopolio be sustojimo nuskrisdamos į Archangelską. Paveikslas nuimtas joms pribuvus į Maskvą. Draugė Osipenko kelios dienos atgal žuvo orlaivio nelaimėj.

mitingus, parengimus ir nesiūlo lietuviams Naujienas užrašyti? Juk tose pačiose Naujienose Jonas Novogrodskas save persistatė socialistu ir sakosi dirbas socialitinį darbą, tai būtų pareiga sueiti su masėmis ir siūlyti jiems tą "socialistinį" laikraštį? Kodėl Jonas Novogrodskas sėdi kambarėje užsibarikadavęs ir "supikičius" eina net per beklaunius? Kodėl jis pametė lankęsis į "lietuvišką pulruimį"? Kodėl jis bijosi lietuviams pasirodyti? Kodėl jis — Novogrodskas meina į mases "socialistinės" idėjos skelbti, o "amžinai" kitus koluoja per Naujienas? Ot, "angelsiste," su savo "pašieliu" išfigeriuok šias paslaptis, tai būsi "gūdrus" ir "smart" vyras. Tuomet nereiks pasistatyti sau uždavinį, kuris pastatė tave ant juoko. Taigi pasistengk, "angelsiste," ir nelauk kol kiti pradės sakyti: "Jak mužik Pakinis napisal, to mondry Džian zavstydzil."

Pakinis

Kas Dedasi Vancouver Mieste

VANCOUVER. — Noriu parašyti keletą žodžių apie gyvenimą šiame didmiestyje.

Gegužės Pirmąją, vienintelę darbininkų šventę Vancouver darbininkai šiemet turėjo panaudoti dviem svarbiem dalykam. Prisiėjo darbininkams suruošti demonstraciją, kad pareiškus protestą prieš darbo klasės priešus fašistus ir turėjo tą pat dieną rūpintis Britiškos Kolumbijos parlamento rinkimais. Į Britiškos Kolumbijos parlamentą reikėjo išrinkti vieną narį, tai kapitalistinės partijos, žinodamos, kad gegužės 1 dieną darbininkai demonstruoja, nelabai turi laiko eit balsuoti, tai ir paskelbė ant tos dienos rinkimus. Bet darbininkai nesnaudė demonstravo ir kartu išrinko į parlamentą progresyve moterį, C.C.F. narę, Mrs. Jammison. Tai dygubas darbininkų laimėjimas.

Pirmosios Gegužės demonstracijos dalyvavo 8,000 žmonių. Minia daugybė obalsiu žėdama reikalavo tuojuas sustabdyti agresinėms šalims karo medžiagų siuntinėjimą ir uždėti ant jų embargo. Demonstracijos dalyvavo 16 įvairių organizacijų ir partijų, bet visos reikalavo fašistams boikoto. Tarp įvairių grupių, pilnoj tvarkoj žygiavo ir iš Ispanijos grįžė didvyriai. Stanley parke įvyko masinis mitingas. Kalbėjo septyni kalbėtojai, jų tarpe ir Vancouver miesto majoras L. Telford. Tai pirmas atstikimas

kad miesto galva dalyvavo darbininkų demonstracijoj. Už tai tenka jį pagirti.

Gal kai kam svarbu žinoti, kaip čionai eina darbai. Galima sakyti, kad čia tų darbų tai kaip ir nėra. Vancouveryje svarbiausia industrija yra medžio pramonė, bet ji šiemet tik pusiau dirba. Statybos darbų beveik nėra — bedarbė didėja. Be to, dauguma vyrų važinėja po įvairius kampus beieškodami darbo ir jo nesuradę atvažiuoja čia ir papuola į baisia padėtį. Neranda darbo, negauna pašalpos ir neturi kur dingti. Už tad patariu visiems atovėti vietoje ir kovoti už pašalpas.

Skaitytojas

Serga A. Matjukas

MONTREAL. — Draugui A. Matjukui padaryta tonsilų operacija, nuo kurios tenka gerokai pasigirti. Matjukas yra LLD 137 kuopos pirmininkas ir salės prižiūrėtojas. Linkiu draugui greitai pasveikti ir stoti prie organizacinio darbo.

E. V.

ATITAIŠAU-KLAIDA

Liaudies Balso 326 numeryje, aprašyme apie Edmontono LLD 18 kuopos veikimą, įsibrovė nemaloni klaida. Buvo pažymėta, kad į kontrolės komisiją išrinkta W. Zaleskas ir A. Petrauskas. Praleista draugė O. Matiukienė. Labai atsiprašau.

S. Karvelis

Liaudies Balsas yra visų pažangių Kanados Lietuvių reikalas. Kas apleidžia Liaudies Balso reikalus, tas apleidžia savo reikalus.

Lietuvis Batsiuvis
F. SUPLEVICIUS
Taisau senus ir parduodu naujus batus pritaikydamas prie visokių kojų.
01249 Charlevoix St., Montreal

Lietuvaitė Plauky Taisytoja
BIRUTĖ DUDONAITĖ
Atliekame visokį kultūrinį plaukų ir nagų papuošimą. Specialis permanentas su mašina ir be mašinos.
2515 Centre St. — Montreal

Fotografuoti Vestuvių Grupes Darau Padidinimus Ir Atlieku Visua Idtus Fotografijos Darbus
23 ST. CATHERINE ST. W. MONTREAL, QUE.

DR. DORA GORDON
DANTISTE.
Kalba Lietuviškai
5138 Park Ave., Montreal, Que.
VALANDOS:
10—12 val. ryto, 2—6 v. po piet ir 7—9 val. vak.
Penktadienių ir šeštadienių vakarais sulgy susitarimo

DR. J. O. VILLENEUVE
Venerinių Ligu Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

J. M. ROSENFELDAS
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavimus, parpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgiaus ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.

Norinti pirkti, parduoti, išmainyti ar apdrausti savo turtą, visuomet rasite labai gerą pasiūlymą mūsų raštinėje
E. COTE
166 CHURCH AVE.
VERDUN
Montreal. Tel. YOrk 1865

J. SKINKIS
Lietuvis Sluogjas
Sluovame sulgy mioris iš geriausių medziagu vyriškus ir moteriškus drabužius.
2006 BLEURY ST. (Kampus Ontario St.) MONTREAL.

Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 val. po piet, 7—8 val. vak. Ir sulgy susitarimo
4539 Park Ave. Montreal, Que.

Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turia savo ligonine, egzaminuotų ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays). Vytauto Klubo Ir M.L.S. ir D.P.D. nariama pagiginta kaina.
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST MONTREAL, QUE.

ENGLISH SECTION

Published Every Friday

Addressing all correspondence for the English Section mark "English Section"

What Was Your Token of Appreciation To Your Mother?

Sunday, May 14th was Mother's Day. Mother's Day this year fell in a year of great unrest the world over. Never before in the history of mankind have the needs of mothers been so great as at present.

Consider for a moment, the plight of a Spanish, Chinese, German, Czech or a Lithuanian refugee mother: The Spanish refugee mother in France, herded with hundreds of others in a barbed wire camp and left to the tender solicitude of a mobile guard, the babe in arms crying for food, which the mother cannot supply for the rations in those camps are very small and poor in food value. Chinese mother in a great city of the Orient, who daily and nightly fearfully protects her children against the Japanese. A Czech mother trying desperately to get out of reach of fascism and then finally escaping has a heart-breaking time trying to feed the children in a new country. Lithuanian mother, who even on Mother's Day was living through anguish, want and poverty, having left her belongings behind her while fleeing the oncoming beat of spiked boots of fascism into Memel territory.

What was the wish of these as well as our own Canadian mothers on Mother's Day in these times when the spirit of war is abroad in the land when men are marching, militarism is running rampant and there is danger of barbarism being once more accepted as the only ethical standard of human behaviour?

I believe, that the foremost wish and desire of every mother is to see her sons grow up to be peaceful, freedom loving citizens, to do the best they can for society as a whole. And if he does become a soldier and takes up arms, that he fight for the freedom of all people, for the right of all peoples to live peacefully.

How many of us this past Mother's Day pledged that we would not take up arms to oppress other people, nor inflict misery on civilians, nor become so ordered, that we march blindly as hired murderers?

Those who did give their mothers a like pledge can be sure that their mothers appreciated it. It's the best token of love that any mother could ask for.

We must remember that wars are no longer fought on the fields of battle. There is a belief, that a victory can be won more easily by directly attacking mothers and children. That is the method of fascism. To insure our mothers peace and contentment we must rally against aggression, for democracy. Then will our mothers be happy.

Throughout Canada and the United States great meetings took place in honour of mothers. At these meetings peace was the keynote. Special resolutions were passed for stopping German, Italian, and Japanese militarism. Mothers of millions on this day took a pledge to continue their fight against fascism, to uphold a spirit of democracy and to imbue it in their children.

Let us co-operate with our mothers and the world will be a safe place to live in.

With the King and Queen visiting in Canada many people are buying decorations, flags and other things in order to express their loyalty. Beware yourself and warn your friends that many of these decorations and flags are made in Japan. Blue crockery saucers are offered, made in Italy, and a mechanical Scot Highlander which serves both as a cigarette lighter and music box comes from Germany.

When buying in stores look to see where the article is made.

The Toronto City Council has passed a resolution boycotting all goods made in Germany as an expression of dissatisfaction with the methods of Germany in respect to other nations. It is up to us to see that they are boycotted. Boycott the aggressors!!

Chas. Degutis

HELPLESS

Customer (having a rough shave): "I say, barber, have you got another razor?"

Barber: "Yes, why?"
Customer: "I want to defend myself."

"TIME"

"What time does the half past five train go?"

"Five thirty, sir."

"Well, the Church clock says 5.28, the post office 5.25 and your station clock 5.32, which am I to go by?"

"Well, sir, you can go by which clock you like, but you can't go by train 'cos it's gone."

Hilda Sarapas, Star of the Lithuanian Daily Clarion Committee popularity Contest.

Hilda Sarapas Elected Star

TORONTO. — A beautiful red ribbon around a beautiful girl confirmed the election of Hilda Sarapas, as the Lithuanian star in the popularity contest, sponsored by the Lithuanian Daily Clarion Committee.

Hilda has rightly deserved the honour bestowed upon her. This charming young girl has made a name for herself among the Lithuanians by her past activity. Star of the Nėbajta Kova Opera, conductor of the Bangos Chorus Orchestra and many other outstanding responsible positions has earned for Hilda the title of Star. Congratulations Hilda, we are proud of you.

Mary Gazezka, runner-up, also deserves special mention. Mary was unable to participate in the final programme due to illness, but her sister Helen Degutis kindly consented to pinch-hit. Thanks Mary and Helen for your remarkable part in the contest.

A girl who gained popularity overnight is Nellie Grumbinas, who has been practically unknown to Lithuanian public as a talented young girl. Her part in the drama "Light" has shown that she need not be in seclusion any longer.

Now last, but not least is our dear Lucy Baličias, the unforgettable "5' 2" (?) who needs no introduction, but a word of compliment for her accepting defeat in a sportmanlike fashion.

The two boys, Bill Baliūnas and Victor Radzevičius, claim that their fight is not over. They say that it is only the beginning of a struggle to prove that the males are superior and more popular than their opposites.

These are the final results of the contest:

Hilda Sarapas	754
Mary Gazezka	671
Nellie Grumbinas	580
Lucy Baličias	496
Bill Baliūnas	125
Victor Radzevičius	109

I wish to thank the boys and girls and their electorate, on behalf of the committee for their truly appreciated work.

NOTICE

Those of the contestants, who wish to compete for the free trip to Rochester, N. Y. may do so. You are given full credit for the popularity contest votes which are also included in this competition.

A successful wind-up leads to happiness and so, we close the contest in a happy and joyful mood. Thank you boys and girls and once again, congratulations "Star."

Manager

ATTENTION

You have no doubt noticed in the English Section a paragraph drawing attention of all correspondents to the fact, that most of the correspondences arrived on the day of publication, therefore too late for that issue.

Please send in your correspondences early.

Edward G. Robinson and Francis Lederer in a scene from the film Confessions of a Nazi Spy currently showing at the Imperial Theatre. Both are active members of the Hollywood Anti-Nazi League and staunch fighters for democracy.

Lederer portrays an amateur spy who as a Nazi fanatic forces his best friend to steal U. S. government secrets. Robinson plays a new kind of G-man and the contrast to his previous roles makes his part much more effective. If you or your friend thinks that Canada as well as the U. S. is safe from the Nazis don't miss this picture showing the under-hand methods employed by the Nazis to undermine the democratic governments that are. Don't miss this exceptionally good Hollywood production that uncovers,

Chas. Degutis

Lamentations of a Pessimist

Man is of few days and full of trouble. He laboreth all the days of his youth to pay for a gasoline chariot, and when at last the task is finished, lo, the thing is junk and he needeth another.

He planted grain in the earth and tilleth it diligently, he and his servants and his asses, and when the harvest is gathered he oweth the landlord eight dollars and forty cents more than the crop is worth.

He borroweth money from the lenders to buy pork and syrup and gasoline and the interest eateth up all that he hath.

He begets sons and educates them and they smoke cigarettes and wear white collars, and lo, they have fed hands and neither labor in the fields nor anywhere under the sun. The children of his loins are onery and one of them becometh a lawyer and another picketh up a filling station and maketh whoopee with what he taketh.

He goeth forth in the morning on the road that leadeth to the city and a jitney smiteth him so that his ribs project through his epidermis.

He findeth no parking place and is tormented by traffic cops from going forth until coming back. An enemy stealeth his car.

Physicians remove his inner parts and his teeth and his bankroll; his daughters showeth their legs before strangers; his arteries hardeneth in the evening of his life and his heart weakeneth trying to keep the pace.

Sorrow and bill collectors followeth him all the days of his life and when he is gathered to his fathers the neighbors sayeth: How much did he leave? Lo, he hath left it all, and his widow rejoiceth in a new coupe and maketh eyes at a young sheik that slicketh his hair and playeth a mighty game of bridge.

Woe is the man: from the day of his birth to the time when the earth knoweth him no more, he laboreth for bread and catcheth the devil.

Dust he was in the beginning and his name is mud in the end. Selah.—Charles Odorizzi.

ETIQUETTE

By Gentleman John

Editor's Note: — A section of last week's Etiquette Column had been left out through my oversight and it has been found necessary to reprint the whole article again.

Series I Issue 4

In last week's issue I dealt with the "springing up" period, where a girl behaves very peculiar, but natural. A girl at this age should try to control her actions slightly, but not to the extent that would hinder her natural wild emotions. Older people should not deny these young people the right to express their emotions freely, for example at choir rehearsals where they talk loudly and invent all sorts of pranks. These young people are not overstepping the rules of Etiquette.

16-18 Period

The vast majority of our young female readers are within this time. Sweet sixteen peeps in society's window, but the doors are thrown open to eager eighteen. A girl at sixteen should have a birthday party if her parents can afford it, but if she is a member of some youth organization, the organization should hold an affair in her honour.

According to Government law she is now permitted to go to a public dance hall, night theatre, etc. But I personally feel, that it is incorrect for a girl between 16-18 to make a private date or to go for a car ride with a fellow.

A girl at this age should not go to a dance or theatre with a male escort. The only time that is correct is when a group of boys and girls decide to go together on any occasion.

I know that most of you are going to say, "bugs," "fiddlesticks," etc. to what I have just advised, but any of you girls who wish to uphold your charm and grace, will take this advice to heart.

Your company shall be desired on future occasions if you show your appreciation for the things done in the past. Many girls lose respect and dates due to their inability to be reasonable and considerate when someone, maybe even a young fellow treats you. A fellow thinks it a great honour to be able to treat a girl if, he can afford it, but it the girl takes too much advantage and begins to "soak" him, then she can be sure of not receiving any more dates or treats.

Ekstra Naujiena

Vytauto klubo moterų skyrius ruošia šiam sezono paskutinę vakarienę su įvairiais valgiais, kuri atsibus gegužės 20 d., 8.30 val. vakare, Vytauto klubo, 2161 St. Catherine St. E.

Montrealo lietuviai nepraleiskite progos. Atsilankyti į kuopos susirinkimą, kuris įvyks ateinantį penktadienį, gruodžio 19 dieną, 8 val. vakare, 6 Denison Ave.

Sis susirinkimas bus svarbus tuo, kad jame bus renkamas Centro Pildomasis Komitetas del 1940-1941 metų.

Visiems draugijos nariams yra svarbu draugijos bujėjimas ir jos reikalai, tad visiems būtinas reikalas atsilankyti į susirinkimą ir paduoti savo balsą už geriausius kandidatus.

J. Barčas

Protokolų Sektr.

Ph. EL. 2925

New London Lunch

Lietuviška Valgykla

Savininkas

J. KAMICHAITIS

668 Queen St. W., Toronto

Supreme test of will power: To mail a letter for a friend without looking at the name and address on the envelope.

Salesman — "Boy, I would like to see someone with a little authority."

Office Boy — "What can I do for you? I have about as little as anyone."

Supreme test of will power: To mail a letter for a friend without looking at the name and address on the envelope.

Salesman — "Boy, I would like to see someone with a little authority."

Office Boy — "What can I do for you? I have about as little as anyone."

Supreme test of will power: To mail a letter for a friend without looking at the name and address on the envelope.

Salesman — "Boy, I would like to see someone with a little authority."

Office Boy — "What can I do for you? I have about as little as anyone."

Supreme test of will power: To mail a letter for a friend without looking at the name and address on the envelope.

Salesman — "Boy, I would like to see someone with a little authority."

Office Boy — "What can I do for you? I have about as little as anyone."

Supreme test of will power: To mail a letter for a friend without looking at the name and address on the envelope.

Salesman — "Boy, I would like to see someone with a little authority."

Office Boy — "What can I do for you? I have about as little as anyone."

Supreme test of will power: To mail a letter for a friend without looking at the name and address on the envelope.

Salesman — "Boy, I would like to see someone with a little authority."

Office Boy — "What can I do for you? I have about as little as anyone."

Pranešimai

Montreal, Que.

Lietuvos Gynimo Reikalų Susirinkimas

Montrealo lietuviams būtinas reikalas atsilankyti į masinį susirinkimą, kuriame bus svarstoma, kaip suderinti montrealiečių mintis Lietuvos nepriklausomybės gynimo reikaluos.

Susirinkimas įvyks gegužės 21 dieną, Vytauto klubo, 2161 St. Catherine St. E. Visi Montrealo lietuviai neužmirškite užeiti. Pradžio 5 val. po pietų.

Penkių Draugijų Komit.

Paskutinis Parengimas

Zieminis salėse parengimų sezonas jau baigiasi. Prasišės išvažiuojamajam į laukus — piknikai. Šio sezono užbaigimui, Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija ruošia linksmus šokių, kurie atsibus ateinantį šeštadienį, gegužės (May) 20 dieną, New Auditorium salėje, 371 Ontario St. W.

Taigi, montrealiečiai, nepraleiskite progos, atsilankyti visi ir visos į šiuos šokus. Užbaikime linksmai žieminį sezoną. Grieš gera muzika. Bus visokių gėrimų ir užkandžių. Kas nenorės valgyti, galės tik išsigerti sulyg senovinės tvarkos. Kviečiame visus.

Įžanga su drabužių padėjimu 25 centai. Pradžio 8.30 val. vakare.

Komitetas

Ekstra Naujiena

Vytauto klubo moterų skyrius ruošia šiam sezono paskutinę vakarienę su įvairiais valgiais, kuri atsibus gegužės 20 d., 8.30 val. vakare, Vytauto klubo, 2161 St. Catherine St. E.

Montrealo lietuviai nepraleiskite progos. Atsilankyti į kuopos susirinkimą, kuris įvyks ateinantį penktadienį, gruodžio 19 dieną, 8 val. vakare, 6 Denison Ave.

Sis susirinkimas bus svarbus tuo, kad jame bus renkamas Centro Pildomasis Komitetas del 1940-1941 metų.

Visiems draugijos nariams yra svarbu draugijos bujėjimas ir jos reikalai, tad visiems būtinas reikalas atsilankyti į susirinkimą ir paduoti savo balsą už geriausius kandidatus.

J. Barčas

Protokolų Sektr.

Ph. EL. 2925

New London Lunch

Lietuviška Valgykla

Savininkas

J. KAMICHAITIS

668 Queen St. W., Toronto

Supreme test of will power: To mail a letter for a friend without looking at the name and address on the envelope.

Salesman — "Boy, I would like to see someone with a little authority."

Office Boy — "What can I do for you? I have about as little as anyone."

Supreme test of will power: To mail a letter for a friend without looking at the name and address on the envelope.

Salesman — "Boy, I would like to see someone with a little authority."

Office Boy — "What can I do for you? I have about as little as anyone."

Supreme test of will power: To mail a letter for a friend without looking at the name and address on the envelope.

Salesman — "Boy, I would like to see someone with a little authority."

Office Boy — "What can I do for you? I have about as little as anyone."

Supreme test of will power: To mail a letter for a friend without looking at the name and address on the envelope.

Salesman — "Boy, I would like to see someone with a little authority."

Office Boy — "What can I do for you? I have about as little as anyone."

Supreme test of will power: To mail a letter for a friend without looking at the name and address on the envelope.

Salesman — "Boy, I would like to see someone with a little authority."

Office Boy — "What can I do for you? I have about as little as anyone."

Supreme test of will power: To mail a letter for a friend without looking at the name and address on the envelope.

Salesman — "Boy, I would like to see someone with a little authority."

Office Boy — "What can I do for you? I have about as little as anyone."

Supreme test of will power: To mail a letter for a friend without looking at the name and address on the envelope.

Salesman — "Boy, I would like to see someone with a little authority."

Office Boy — "What can I do for you? I have about as little as anyone."

Supreme test of will power: To mail a letter for a friend without looking at the name and address on the envelope.

Weston, Ont.

Piknikas

Ateinantį šeštadienį, gegužės 20 d., pas draugus Žiūtinus, Westone, įvyks pasilinksminimo vakaras, kur ant švelnaus gaivinančio pavasario šviežio oro galima bus pasišokti.

Regnia LLD 130 kuopa. Pradžio 8 val. vakare. Kviečiame visus atsilankyti. Rengėjai

Delhi, Ontario

Sokių Valcaras

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos 6-ta kuopa rengia šokių vakarą, kuris atsibus gegužės 24 dieną, Delhi miestelyje, p. Tunyly viešbučio salėje.

Apylinkės ir tolimesnių kolonijų lietuviai kviečiami atsilankyti. Grieš puiki dūdų orkestra. Pradžio 7.30 val. vakare. Įžanga 25 centai.

W. R.

Iš Administracijos

Dr. J. Zioba, Winnipeg, atsinaujindamas prenumeratą paaukavo grįžusiems iš Ispanijos kovotojams 50 cent. ir Lietuvos antifašistiniam kaliniams 50 centų.

Dr. P. Mathus, Hillcrest, atsinaujindamas prenumeratą Liaudies Balso reikalams paaukavo 50 centų.

Dr. N. Sešgelienė, Chicago, Ill., atsinaujindama metams prenumeratą, Liaudies Balsui paaukavo 50 centų.

Paieškojimas

Ieva Vanderienė paieško savo brolio Antano Šimukausko, gyvenančio Kanadoje. Seniau gyveno Edmonton, Alta. Jau keletas metų kaip su juo nesusirašinėjo. Prašau broli Antanai atsišaukti, aš turiu svarbių reikalų su tavim. Nesigalėsi atsiliepti.

Draugai kanadiečiai, ypač Edmontoniečiai, žinantieji kur randasi Antanas Šimukauskas (Šimuk) praneškite jam apie šį paieškojimą, arba praneškite jo adresą man. Už ką būsiu labai dėkinga.

Mrs. Eva Wanders

315 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Arba:

J. Lazauskas

63 Scholes St., Brooklyn, N. Y.

PRAGUE CAFE

Slovakiskas Restoranas

Europiški valgiai — geras patarnavimas.

899 Main St. Winnipeg

Mike's Custom Tailoring

Siuvu vyriškus ir moteriškus geros rūšies drabužius. Pritaikymas garantuotas. Taipgi turli gatavų.

ROSEN, Mgr.

428 1/2 Queen St. W., Toronto

Tel. WA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnaujami mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby.

Laidotuvės net \$55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per

DOMINION TICKET OFFICE

143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344

Seniausia ir patikimiausia laivakorėjų kontora. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakortės, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.

S. Helfetz, menedžeris

Tel. EL. 6578 — WA. 8714

BOYKACH & BOYKACH

Real Estate Agentai

Parduodame ir išnuojame namus ir farmas. Išskoluojujame rentas. Kas turite tu reikalų, kreipkitės pas mus.

Daugeliu lietuvių esame patarnavę.

133 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO

Liet. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla

"Perspėjimas

Hitleriui

Ko jis gali tikėtis, jei drįs veržtis į Sovietų žemę," N. Y.

World Telegram.

4 STAKS N.Y. DAILY NEWS

ALEXANDER NEVSKY

ACCLAIMED MAGNIFICENT BY CRITICS EVERYWHERE!

SYMPHONIC SCORE BY PROKOFIEFF!

PRADEDAMA RODYTI

GEGUZES 18,